Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

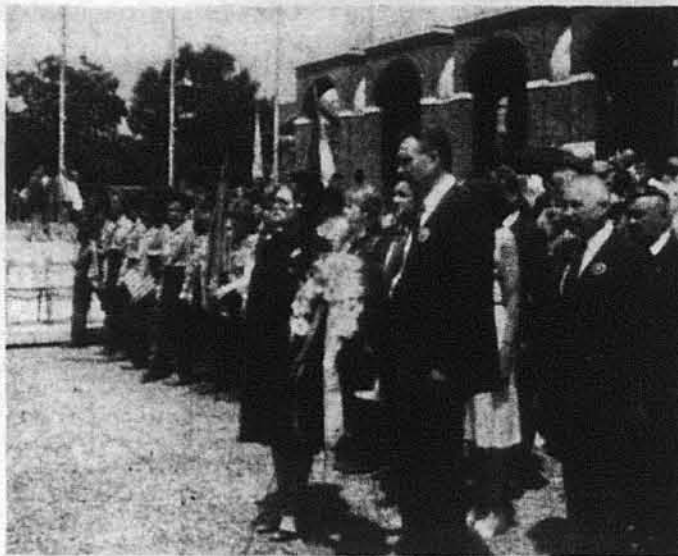

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 118. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го ЧЕРВНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 24, 1983 No. 118. VOL. XC.

ВІДБУЛАСЯ ЖАЛОБНА МАНІФЕСТАЦІЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ

Вінок на пошану жертвам — померлим з голоду.

Філядельфія, Па. (Н.П.). — Жалобні урочистості в пам'ять жертв Великого голоду в Україні 1932-33 років розпочато в Філядельфії у неділю, 12-го червня ц.р., екуменічно-соборною Панахидою в Катедрі УПЦеркви св. Володимира Великого. Панахиду правили: о. Олексій Лімонченко, парох Катедри; о. митрофорний протоієрей Михайло Борисенко; о. митрат Зенон Злочовський, парох Української Помісної Католицької Церкви св. Архистратига Михаїла, і о. Мар'ян Процик, капелян УКУ. Під час Панахиди співав хор під диригентурою інж. Петра Гурського, який виконав давні українські зворушливі похоронні напіви. Вірні обох віровизнань заповнили просторий катедральний храм. Ветерани Українських Армій та організована молодь — ОДУМ і Пласт — зі своїми прапорами брали участь у Панахиді. Присутнім на Панахиді був Президент УНР в екзилі Микола Лівицький з супроводом. У Панахиді брав участь проф. д-р Петро Стерчо, голова Крайового Громадського Комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні 1932-33 рр. та інші члени КГКомітету. Отець О. Лімонченко виголосив відповідне глибоке змістом слово до присутніх. Це була зворушлива відправа за понад сім мільйонів невинних жертв — братів і сестер наших, „А імена їх, Господи, Тобі одному відомі", бо ж могили їхні незнані — розпорошені далеко по рідному і не своєму родючому чорноземі.

По полудні розпочато урочисту маніфестацію, підготовану Громадським Комітетом міста Філядельфії, для вшанування пам'яті жертв Великого голоду, яку провадив проф. д-р Петро Стерчо. Не дивлячись на дуже велику спеку (коло 100 ступенів Фаренгайта температури) й вологість, зібралося поважне число громадян (коло 1500 осіб), патріотів міста Філядельфії, на „Індепенденс Молл", де виднілася гарно прибрана трибуна, удекорована синьожовтими і зоряними американськими прапорами та чорною крепою жалоби з великим написом про наші мільйонові жертви. Зібрані тримали в руках безліч українських і американських прапорців, а також багато добре виконаних транспарентів з відповідними написами в англійській мові. Виконавцями транспарентів, прапорців та прикрас трибуни були члени Комітету: Василь Хилько, Юліян Татунчак, д-р Володимир Процюк, секретар УКК-УГМФ; мгр Володимир Масюк з дружиною, Роман Ярош. Уніформовано лавою стояли різні курені пластунів і пластунок із станичним інж. Богданом Турченюком, ОДУМ із своїми численними прапорами і Ветерани Українських Армій із прапорами.

Кольоритну групу становили члени „Черемошу" в гуцульських строях на чолі з Дмитром Ткачуком (референт громадського Фонду УКК-УГМФ) та члени ансамблю „Волошки" в національних строях на чолі з Ізидором Ратичем.

(Закінчення на ст. 6)

Стемфордська Епархія інформує про голод

Стемфорд, Конн. — Владика Василь, Епарх Стемфордський, недавно вислав інформаційні матеріяли про Великий голод 1932-33 років до 386 католицьких єпископів ЗСА, щоби знали про кровожадні злочини совєтської влади.

Канцелярія приготовила до висилки 12-сторінкову частину, присвячену голодові з англомовного „Українського Тижневика" 20-го березня ц.р., книжечку про український голокост, що її написав д-р Володимир Душник і видав Світовий Конгрес Вільних Українців, та фотокопію есею Ленса Моррова, що появився в часописі „Тайм" з23-го травня ц.р., в якому згадується голодомор поміж забутими голокостами цього століття.

Канцелярія повідомляє, що вже одержала кілька відповідей-подяк від американських єпископів, між іншими, від єпископа Лаврентія Райлі з Бостону, який пише: „Я вповні годжуся з Вами, що світ повинен відмітити страшний голокост 8-10 мільйонів українців, що сталося 50 років тому".

УПЛ організує поїздку до Вашінґтону

Мейплвуд, Н. Дж. — Старший Відділ Української Православної Ліґи при парафії св. Вознесення у Мейплвуді, Н.Дж. влаштовує у днях 1-2-го жовтня 1983 р. дводенну подорож до Вашінґтону — столиці нашої країни — з нагоди відзначення 50-ліття Великого голоду штучно зорганізованого Москвою в 1932-33 роках в Україні.

Від'їзд автобусу з-під церкви св. Вознесення в суботу, 1-го жовтня, о год. 6.30 ранку після відслуження Молебня.

Після прибуття до Вашінґтону та приміщення у готелі група учасників матиме ескортовану туру оглядин важливіших місць столиці та військового цвинтаря Арлінґтон у Вірджінії.

В неділю, 2-го жовтня група візьме участь у демонстрації біля пам'ятника Т. Шевченка, поході під совєтську амбасаду та в жалобній академії вшанування жертв голоду у відомому Кеннеді сентер.

Після програми — поворот додому. В Мейплвуді плянується бути біля півночі. За аплікаціями проситься телефонувати до церковної канцелярії до тел.: (201) 763-3932.

Видано книжку спогадів В. Софронова-Левицького

Із Видавництва „Новий Шлях", тут, цього року, вийшла 162-сторінкова книжка спогадів п.з. „Республіка за дротами", авторства видатного письменника і журналіста Василя Софронова-Левицького (народження 1899 року, помер 1975 року).

Темою „Республіки за дротами" є події, що відбувалися під час перебування В. Софронова-Левицького на протязі трьох років у таборі Ді-Пі в Інґольштадті Німеччина, мешканці якого переживали одну з найстрашніших трагедій — насильну репатріяцію. Спогади його друкувалися в 1976-1977 роках в тижневику „Українські Вісті" в Едмонтоні, Альберта.

Передмову до цього видання написав Юрій Клиновий, у якій він коротко накреслює біографію В. Софронова-Левицького, як і його два творчі шляхи — літературний і публіцистичний, згадавши „вершок його літературного доробку" — збірки новель, а відтак п'єси і журналістику, що їй він присвятив — „найбільшу частину свого трудолюбивого життя". В. Софронів-Левицький був у Галичині співробітником таких газет як „Новий Час" і „Діло", головним редактором „Господарсько-кооперативного Часопису", а на еміграції в Торонто редагував літературну частину тижневика „Новий Шлях". Перші його друковані речі — це декілька віршиків у дитячому журналику „Світ Дитини", відтак повісті й п'єси: „Юний Скоморох" та „Рапсодія недокінчена", а опісля він написав кілька збірок новель „Під сміх війни", „Бо війна війною".

(Закінчення на ст. 6)

ПАПА ВІДБУВ ДРУГУ ЗУСТРІЧ З ЯРУЗЕЛЬСКИМ

Краків, Польща. — Папа Іван Павло II зустрівся в четвер, 23-го червня, несподівано з польським лідером генералом Войцехом Ярузельским у Кракові. Офіційне повідомлення уряду говорить, що зустріч відбулася на прохання Католицької Церкви.

Ця зустріч була вже другою з генералом Ярузельским на протязі восьмиденної подорожі Папи до Польщі. Під час відвідин Папа весь час посилено підкреслює сильну підтримку забороненої незалежної профспілки „Солідарність", виголошує проповіді, насичені політичним змістом.

Державне телебачення повідомило, що Ярузельський прибув до Кракова з Варшави безпосередньо перед зустріччю. Потім офіційне пресове агентство ПАП заявило, що на зустрічі була висловлена надія в тому, що відвідини Папи „зроблять певний вклад у мирний і корисний розвиток громадського життя в Польщі та зміцнення миру в Европі і світі".

Заява одночасно говорить, що „було також визнано, що дальші контакти між Апостольською столицею і Польською Народною Республікою послужать добру держави і церкви".

Зустріч між Папою і Ярузельським відбулася в той час, коли офіційна польська реакція на подорож Папи значно загострилася. Міністер закордонних справ Стефан Ольшовскі заявив в інтерв'ю опублікованому в офіційній газеті, органі комуністичної партії „Трибуна люду", що „західні країни та їх засоби масової інформації" намагаються перетворити відвідини Папи його батьківщини в „антисоціялістичну демонстрацію", призначену ослабити Польщу.

Головний речник Папи Ромео Панчіолі день перед тим висловив занепокоєння тим, що деякі західні повідомлення про подорож Папи занадто підкреслюють політичну сторону його висловлювань. Перед своїм від'їздом Папа заплянував зустрітися з Лєхом Валенсою, колишнім лідером забороненої „Солідарности". Повідомляють, що Валенса в середу вилетів літаком з Гданьська до Кракова.

Справи Центральної Америки були темою розмов із еспанським прем'єром

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен відбув розмови з прем'єр-міністром Еспанії Феліпе Гонзалесом, який перебуває тепер на офіційних відвідинах в ЗСА. Як відомо, Ф. Гонзалес, соціялістичних поглядів, є великим критиком Р. Реґена відносно його політики в Центральній Америці. Всупереч тому розмови їх відбулися в загальному дружньо і їх використано для порушення ряду спільних інтересів на господарсько-му і політичному полі.

Прем'єр-міністер Еспанії Ф. Гонзалес відомий із свого доброго знання обставин у Південній Америці, де він перебув деякий час, як член інтернаціональних соціялістичних партій. Тепер, як прем'єр-міністер Еспанії, він навчився, як поступати з марксистами і комуністичним натиском, але в розмовах з президентом Р. Реґеном Ф. Гонзалес стримався від яких-небудь порад. На питання журналістів він лише зробив завваґу, що політика ЗСА у відношенні до уряду Ель Сальвадору є надто мілітаристична. На його думку, там треба, розв'язувати конфлікти мирним способом. Президент Р. Реґен заявив, що подав Ф. Гонзалесові точні інформації про теперішню ситуацію в Центральній Америці і намагання осі СССР — Куба-Нікараґуа поширити комунізм на цілу Південну Америку.

МІЖФРАКЦІЙНА ВІЙНА В ПВО ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Бейрут, Ливан. — Партизани Палестинської Визвольної Організації, які виступають проти керівництва і політики їх лідера Ясіра Арафата, у вівторок, 21-го червня, напали на вісім позицій вірних Арафатові частин у східньому Ливані. Палестинські офіційні джерела говорять, що сирійські війська і танки допомагали палестинським бунтівникам.

Ці бої були першими, в яких безпосередню участь брали сирійці, і вони були одночасно найзавзятішими і найсерйознішими в боротьбі ворогуючих фракцій в Фата, основному ядрі ПВО. ПВО складається з вісьмох організацій-членів. Непорозуміння в Фата тривають від 15-го травня.

Згідно з повідомленням бейрутського радіо, у вівторок, 21-го червня, декілька сотень бунтівників Фата під проводом полковника Саєда Муси розпочали наступ після півночі, вживаючи важку артилерію і кулеметний вогонь.

Палестинська пресова служба повідомила, що бунтівники підтримали просирійський народний фронт за визволення Палестини, загальна команда, яка також є членами ПВО, та сирійська танкова частина.

Бейрутське радіо повідомило, що бої завдали великих втрат серед цивільного населення і руйнувань в районі боїв, але втрати серед війська були незначні, хоч бій був завзятий і тривав понад чотири години. Речник бунтарів у Дамаску повідомив, що ранком наступного дня бунтарі зайняли населений пункт Мейдель Анжар та сім інших позицій Фата, які лежали на автостраді між Бейрутом і Дамаском. Розбиті частини, вірні Арафатові, відступили до місцевості Штавра. Бунтарі контролюють тепер простір в трикутнику Маснаа, Штавра, Мескег і розбили таким чином військо Фата на дві частини.

Ясір Арафат звернувся у вівторок ввечорі до арабських держав та інших дружніх країн, обвинувачуючи Сирію в нападі на частини його війська у Ливані. Палестинська пресова служба, яка ще є по стороні Арафата, подала свої повідомлення з північного ливанського порту Тріполі, де Арафат, правдоподібно, заложить тепер свою головну квартиру.

Японія викинула совєтського шпигуна

Токіо. — Японський уряд наказав одному із совєтських дипломатів виїхати з Японії тому, що він старався нелегально одержати інформації про працю нових компютерів.

Мінору Танба, голова секції японського міністерства закордонних справ, яка займається справами СССР, попросив першого секретаря совєтської амбасади Аркадія Віноградова виїхати з Японії до 48 годин.

Це перший такий випадок після Другої світової війни, бо в 1980 році військовий аташе совєтської амбасади виїхав добровільно з Японії, коли йому доказали, що він займався шпигунством.

А. Віноградов виїхав з Японії в неділю, 19-го червня ц.р. совєтським літаком разом зі своєю дружиною і чотирьохлітнім сином.

М. Танба стверджує, що Віноградов працював з агентом КГБ В.Н. Какоріном, щоб дістати тайні інформації про працю компюторів в околиці Токіо. В інформації не згадується у якій саме компюторській фірмі Віноградов діставав дані про компютори, але є припущення, що тут ідеться про відомий концерн Гітачі.

В останньому часі СССР посилив сильно свою шпигунську акцію для здобуття інформації про діяння компюторів, тому, що він стоїть в тій ділянці далеко позаду Заходу. В Японії, засоби охорони перед технологічним шпигунством не є надто сильні, а колишній совєтський шпигун Станіслав Левченко, який попросив політичного азилю в ЗСА в 1979 році зізнав, що Японія це найкращий терен для дії совєтської розвідки.

В Америці

ГУБЕРНАТОРИ НЮ ЙОРКУ і Ню Джерзі Маріо Квомо і Томас Кейн погодилися піднести від чергового року оплату за переїзд через тунелі та за доїзд підземкою між цими стейтами. Оплата за тунелі збільшиться із 1.50 до 2 долярів, а за підземку ПЕТ із 50 центів до 75 центів. Здобуті в цей спосіб фонди будуть вжиті на поправку доріг й інших середників комунікації.

ВИСЛІДИ З ДРУГОЇ четвертини 1983 року показують, що зріст економічного стану країни кращий ніж на початку року. Прихід з загальної продукції був тепер на 6.6 відсотка, а в перших чотирьох місяцях — лише 2.6 відсотка. В минулому цілому році приріст виносив 1.7 відсотка. Це є незаперечним доказом, що економічний стан в ЗСА помітно поліпшується.

ДИСКУСІЯ НА ТЕМУ федерального бюджету між Президентом і Палатою Репрезентантів триває далі і покищо немає надії, щоб компроміс, який запропонували у Сенаті, був прийнятий.

УРЯД РОНАЛДА РЕҐЕНА робить натиск на СССР, щоб він зредукував більшість з своїх 818 середніх і важких ракет. Цей плян, однак, більшість сенаторів і членів Палати Репрезентантів вважає нереальним, що совєтський уряд на це не погодиться, навіть тоді, як ЗСА погрожувати-муть йому своїми ракетами МХ.

КОНҐРЕСОВА АҐЕНЦІЯ доказує тепер, що Уряд не мав підстав для того, щоб визнати довкілля славного „Каналу Любови", біля Ниагара Фоллс в стейті Ню Йорк вже зовсім безпечним для населення. Аґенція уважає, що необхідні ще додаткові досліди над кількістю токсичного матеріялу в землі, поки можна визнати ту околицю знову безпечною для мешкання.

ПОРТ МІСТА НЮ ЙОРКУ втрачає щораз більше свою важливість тому, що високі кошти вигружання матеріялів зниохочує багато фірм від вживання цього порту. Їм дешевше перевозити товар з Балтимору чи іншого порту автами чи поїздами до Ню Йорку, ніж безпосередньо вигружати їх з кораблів у порті на місці.

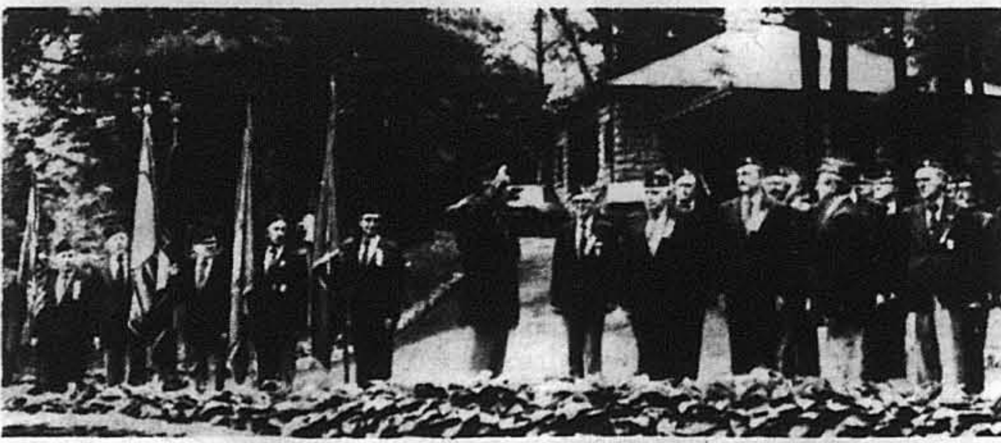
ДРУЖИНА АМЕРИКАНСЬКОГО вояка, що помер від рака в 1980 році після того, як він був наражений на радіяцію при випробуванні нуклеарної зброї, заклала тепер товариство родин пошкодованих. На її думку, із 220.000 працівників, що служили в частинах, які випробовували нуклеарну зброю, велика частина згодом захворіла та померла в наслідок рака, хоча того не зголошували. Досі адміністрація ветеранів одержала 3.300 прохань про фінансову допомогу для нездібних до праці ветеранів атомової зброї.

У світі

ДЕЛЕҐАЦІЯ САНДІНІСТІВ з Нікараґуа в Центральній Америці, прибула з офіційною візитою до Совєтського Союзу на запрошення КПСС і самого генерального секретаря і голови Президії Верховної Ради СССР Юрія Андропова. Делеґацію нікараґуанців очолює Баярдо А. Кастано, координатор політичної комісії у так званому сандіністському визвольному фронті. Делеґацію на летовищі Внуково біля Москви зустріли офіційні совєтські особи на чолі з міністром закордонних справ СССР Андреєм Громиком. Закордонні кореспонденти і дипломати думають, що Ю. Андропов прийме делеґацію на спеціяльній авдієнції тим більше, що Нікараґуа стоїть сьогодні в центрі уваги світу.

КОНГРЕС ГОНДУРАСУ схвалив великою більшістю голосів проєкт розбудови на території тієї держави великого табору у якому американські і західньоевропейські високі старшини вишколюватимуть вояків Ель Сальвадору, Гондурасу, Ґватемалі та інших держав запризяснених із З'єднаними Стейтами Америки. За проєктом вимовилося 79 послів, проти голосувало два і один був відсутній. Раніше головнокомандувач гондураської армії ген. Ґуставо Альварез Мартінез погодився був на будову такої вишкільної бази і це викликало контроверсії та пожвавлену дискусію в пресі. Тепер, після голосування в конґресі справа перестала бути контроверсійною. Президент Гондурасу Роберто Суазо Кордова вдоволений таким оборотом справи, бо він надіється, що гондураські вояки діставатимуть тепер добрий вишкіл.

„НІЯКА ЦІНА НЕ ЗАВИСОКА, ЩОБ ЗДОБУТИ ВЛАСНЕ ВІЙСЬКО"

Збірка членів Братства І УД УНА перед походом до церкви. Юрій Ференцевич звітує голові Крайової Управи Осипові Голинському.

(Фото інж. Р. Гасцький)

Союзівка. (О.Кузьмович). — Тут, на Оселі УНСоюзу, зібралися в днях 18-го і 19-го червня 1983 року у рекордовій кількості колишні вояки І-ої Української Дивізії Української Національної Армії, щоб відзначити сорокріччя створення цієї дивізії. Майже чотири сотні колишніх вояків з терену ЗСА і Канади перебуло в цих двох днях довший або коротший час в крузі своїх побратимів, щоб згадати створення української військової одиниці Другої світової війни, до якої зголосилося 80.000 молодих добровольців. Вони пішли до Дивізії, боролися і загибали, прийнявши за свій клич слова свого улюбленого Митрополита Кир Андрея, що „ніяка ціна не занисока, щоб здобути власне військо".

Ці слова були і моттом святкувань сорокріччя створення Дивізії, а її члени гордо і достойно стверджували важливу ролю І-ої Української Дивізії УНА, оправдану жертвами життя численних побратимів, пов'язанною з Українською Повстанською Армією і дальшою службою батьківщині, що проявляється у громадській праці членів Братства. Та ця праця не тривало, але на неї заслуги членам І УД УНА.

Це саме підкреслювали також головні промовці на святочному бенкеті в суботу, 18-го червня ц.р., у вщерть виповненій залі „Веселки", зокрема головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис, що вітав зібраних як господар оселі, де відбулися святкування. У своєму короткому слові д-р І.Флис висловив надію, що члени Братства кол. вояків І-ої УД УНА будуть продовжувати свою визначну громадську працю і допоможуть навести лад у нашій громаді. Таку саму надію висловив у своєму привіті представник Світового Конгресу Вільних Українців, а рівночасно побратим-дивізійник Леонід Філь.

Важливу ролю повстання І-ої Дивізії та опісля ролю її членів в українському житті підкреслив Блаженніший Патріярх Йосиф у Пастирському листі і привітанні з приводу 40-річчя створення Дивізії, про що окремо згадав господар бенкету Іван Скіра, кажучи, що Патріярх Йосиф був, між іншим, засудженний за сприяння Дивізії, про що совєтська преса подавала і подає щораз.

Бенкет розпочався привітанням голови Ділового комітету свята Романа Кобрина, а молитву провів о. ігумен Михайло Кучмяк, побратим-дивізійник, тепер парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, який передав також привіт від Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Стефана Сулика. Господар бенкету І.Скіра мав важке завдання представити не лише головний стіл, але також багатьох представників організацій, що були на залі, та відчитати численні привіти, в чому допомагав йому Богдан Бігус, член Головної Управи Братства з терену Канади, який представляв делеґатів поодиноких станиць з обидвох теренів.

При президіяльному столі поруч д-ра І.Флиса, господаря місця святкувань, засіли лише побратими по зброї у тому дні жінки: представниця юнацок у Дивізії Сте-

(Закінчення на ст. 5)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Відважний Папа

Коли вже кілька тижнів тому остаточно заповіджено, що Папа Іван Павло II поїде вдруге до Польщі в червні ц. р., то можна було згори здогадатися, що комуністичний диктаторський уряд Польщі погодився на приїзд Папи під умовою, щоб він у своїх виступах оминав усякі політичні справи, ба навіть не натякав на існуючий у Польщі сумний воєнний стан. Приїзд Папи приготовили дипломатичні розмови і завершив їх прилетом до Варшави висланник Папи, один із кардиналів. Привітав Папу на летовищі титулярний президент Польщі Генрик Яблонський і швидко після приїзду до Варшави Папа мав теж довгу розмову з фактичним диктатором генералом Войцехом Ярузельським. Короткий офіційний комунікат стверджував, що та розмова була „корисна" і що „причиниться до нормалізації відносин".

Однак у всіх публічних виступах Папи, в усіх його проповідях і промовах, він ані на йоту не відступив від свого давнього становища: що він підтримує незалежний рух польських робітників, який в півроку після перших відвідин Папи у Польщі викристалізувався у могутній робітничій спілці „Солідарність" із мільйоном членів, та що він є противником проголошеного 13-го грудня минулого року генералом Ярузельським воєнного стану. „Господь створив людину вільною і вона не може перебувати у стані невольництва" — казав Папа і ця провідна думка червоною ниткою пронизувала всі його проповіді і промови. Зокрема, такий його жест, як окреме благословенство для матері закатованого польською поліцією юнака Ґжеґожа Пшемика, було безумовно демонстрацією проти існуючого в Польщі варварського режиму. Польський уряд очевидячки був розчарований такою поставою Папи, бо речник уряду заявив після патріотичної маніфестації кількохсот тисяч приявних на Понтифікальній Богослужбі на Ясній Горі у Ченстохові, що „такі демонстрації припізняють скасування воєнного стану".

Які будуть практичні наслідки цієї другої візити Папи Івана Павла II у Польщі — ще покажеться. Покищо Папа доказав, що він залишається вірним своєму народові, якого не відцурався, ставши вселенським патріярхом, і що він діє згідно з волею Божою, яка прагне бачити людину нескореною, свобідною від кайдан ярма. Коли спитали були Папу перед його від'їздом до Польщі, чи він не боїться їхати туди, опинившись у тамошніх відносинах, коли тамошній режим такий йому ворожий, він заявив: „Боятися треба тільки Бога". Коли 16-го жовтня 1978 року Колеґія Кардиналів („конкляве") вибрала на намісника Христового польського кардинала Кароля Войтилу, першого не-італійця за останніх 456 літ, стотисячна маса вірних на площі св. Петра у Римі ахнула з дива. Ввесь світ здивувався — але швидко зрозумів, що Колеґія Кардиналів чудово орієнтується, хто з-посеред них гідний і вартний тієї найвищої почести.

Виявилося, що колишній уродженець з Вадовіц у Польщі, з бідної робітничої родини, архиєпископ Кракова — це сильна індивідуальність, зацікавлена проблемами всього світу. Він — консерватист у справах Церкви і її догм, але екуменіст в дусі 2-го Ватиканського Собору. Виявилося теж, що це людина, яка хоче безпосередньо, з автопсії, пізнати різні країни і різні народи світу. Папа Іван Павло II став найбільшим „подорожником" по всіх континентах світу за всіх своїх попередників. Щоб маніфестувати, що кожна країна, яку він відвідує, йому однаково дорога і близька, він має звичай, висідаючи з літака, клякати і цілувати землю кожного того чужого краю. Він залишився польським патріотом і з захопленням привітав протирежимовий робітничий рух у Польщі, що його гаслом стало слово „Солідарність", назва незалежної від комуністичної партії робітничої спілки. Москва налякалася цього руху, щоб він не перекинувся на інші підлеглі їй країни. Тому зразу наче автоматично накидалась підозра, що в атентаті на Папу 13-го травня 1981 року, в якому важко постріли Папу турецький терорист Мехмет Алі Аджа, — що там десь була совєтська рука. Потвердило це арештування італійською поліцією кількох болгарських „дипломатів" і торговельних представників, які постачали зброю і гроші тому атентатчикові. Сліди виразно вказували на Москву. Але західній світ налякався: якщо б виразно закинути Кремлеві причетність до того атентату, то це запахло би війною. І справу затушовано. Папа знає, що його комуністичний світ ненавидить. Але не всилі скинути його з престолу св. Петра і він не боїться Москви ані їх польського ступайки. Боїться тільки Бога.

Микола Бараболяк

ДУМКИ З НАГОДИ ПЕРЕМОГИ М. ТАЧЕР

Вигра парляментарних виборів прем'єр-міністром Марґаретою Тачер насуває деякі цікаві рефлексії про ефективність британської політичної системи, порівнявши її з американською.

Британський виборець, кидаючи голос на кандидата його виборчої округи, тільки номінально голосує на Джова чи Джека. На ділі він голосує на лідера його партії і політичну парляментарну програму того будучого прем'єр-міністра. Британські вибори, то наче референдум на закони, які той будучий прем'єр-міністер внесе на потвердження парляменту. Для британського громадянина — самозрозуміло, що ним вибраний член парляменту голосуватиме за всіми законами, які уряд внесе. Якщо є яка різниця думок між членами парляменту стосовно доцільности якогось законодавства, то дискусія над тим питанням відбудеться на внутрішніх зборах парляментарної репрезентації партії. Там можливі компроміси, але, якщо то не якась вийняткова ситуація чи проблема, чи прем'єр-міністер втратив довір'я своєї партії, то прем'єр-міністер завжди найде в парляменті потрібну більшість для переведення проєктованого ним законодавства. Майже немислима у Великобританії ситуація, щоб більшість, на якій він спирає свою владу, „зрадила його". А процедура в парляменті така, що якщо більшість собі того бажає, то може перевести леґіслятивний акт у дуже прискореному темпі, майже ігноруючи опозицію. Коли не робить того, то тільки, щоб не наразити собі публічну опінію, особливо коли йдеться про дразливі питання, як, наприклад, нині справа інфляції і безробіття. Але в основі дійсним законодатним органом у Великобританії є прем'єр-міністер і його кабінет, а не парлямент. Це іронія, що в країні, де родилась парляментарна система, роля парляменту обмежується властиво до того, що це форум для формування публічної опінії з уваги на найближчі вибори, а не дійсний законодавець.

Пані Тачер, добувши в останніх виборах для підтримки її політичної програми 397 мандатів на 650 членів парляменту, має таку силу, що могла б перевернути британську політичну систему догори ногами, бо в британській конституційній системі нема, як в ЗСА, Верховного Суду, який мав би силу визнати якийсь акт парляменту „неконституційним. Коли, одначе, пані Тачер не буде переводити надто драстичних законів, то тільки тому, що мусить рахуватись із тим, що її перемога зумовлена властивостями виборчої системи, де в виборчій окрузі мандат припадає кандидатові з найбільшою кількістю голосів. Вона має за собою більшість в парляменті, але не більшість популярних голосів, бо Консервативна партія дістала тільки 42 відсотки популярних голосів, коли обидві опозиційні партії (лейбористи і соціял-демократи) дістали разом 53 відсотки голосів. Її перемога є наслідком того, що лейбористи загнались задалеко наліво, що спричинило постання нової партії Соціял-демократів, і колись одностайний ліберально-радикальний фронт розколовся.

Що є головною прикметою британської системи? Не що інше, як те, що там є видимий центр влади: прем'єр-міністер із своїм кабінетом (члени кабінету, крім прем'єра, це другорядні лідери партії і її стовпи). Де центр влади в ЗСА? Величається Президента наймогутнішим носієм влади у світі. Є він ним на ділі? В Америці влада роздріблена: дещо її в руках Президента, але скільки її в Конґресі, у Верховному Суді, в Адміністрації в цілому, а навіть у пресі...

Запропонує президент законодавство. Та поки воно перейде млин всяких „лаббі", малощо залишиться з оригінальних пропозицій Президента. Сенат має силу відкинути номінації співробітників Президента. Його компетенції як командира Збройних сил Конґрес останньо надто надто обчімхав. На міжнародному форумі Сенат має надто широкі прероґативи, апробуючи договори. Має Президент право вето, але іноді і це не ефективний засіб, коли „лаббі" досить сильне, як, наприклад, у справі податку від дивидендів і відсотків щоб його знівелювати.

Конґрес має ніби найвищу владу, є її джерелом. Але нині став він тереном розгри партикулярних інтересів. Інтересів партійних, де робиться багато „на злість" правлячій партії. Іноді є аж надто очевидним, що „леґіслятори" забувають зовсім на salus rei publicae. Члени Конґресу завжди задивлені у найближчі вибори, і підуть на все, щоб виграти...

А коли врешті і перейде який корисний, хоч контроверсійний закон через Сціллу і Харібду леґіслятивного процесу, може забрати голос Верховний Суд, як верховний законодавець,

(Закінчення на ст. 5)

Ярослав Татомир

АМЕРИКАНЦІ В ОБОРОНІ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Сьогодні в зв'язку з політичним розбиттям нашої громади поширюється серед нас песимізм і зневіра. Деколи цей песимізм і зневіра доходять прямо до патологічних меж. Наприклад, недавно один наш громадянин піддався цим почуванням до тієї міри, що проголосив на сторінках одного нашого журналу, що він вже перестає бути українцем...

Песимізм і зневіра, навіть якщо не посунені до таких ірраціональних меж, є неґативними, деструктивними, які паралізують охоту до праці, послабляють життєздатність людини, громади чи народу. Зневіра і песимізм зокрема мають шкідливий вплив на наші молодші покоління. В умовинах могутнього впливу американського, канадського чи іншого середовища на духове формування наших молодших поколінь (вплив школи, товаришів, телебачення, преси, літератури, і т. д.) песимізм і зневіра нашого українського середовища, відпихає нашу молодь від нашого середовища і через те частина нашої молоді відходить від нас, деколи безповоротно...

Чи справді ми маємо причину до тотального песимізму і зневіри? Чи з нами справді так дуже зле, безнадійно?

У цій статті ми хочемо сказати, що ми перебільшуємо наші неґативи і що у нашому житті є багато позитивного.

Перш за все ми повинні усвідомити собі, що наш песимізм і зневіра базуються на одному тільки секторі нашого життя, на секторі внутрішньої політики нашого ґетто. Поза нашою внутрішньою „політикою" є у нас багато великих, важливих ділянок, де праця завершується добрими результатами.

Гляньмо, наприклад, на велику ділянку виховання наших дітей і молоді, на наші повні і суботні школи, на наші організації молоді Пласт, СУМ і ОДУМ, на гарні літні і зимові табори цих організацій. Інші етнічні групи ставлять наші українські школи та наші організації молоді за взір до наслідування.

Гляньмо на велику, послідовну працю нашого Гарварду й інших наших наукових інституцій. Гляньмо на велике зрозуміння нашого загалу для справ науки і культури і на справді подивугідну жертвенність нашого загалу на ці цілі. На один тільки Гарвард ми склали біля чотири мільйони долярів, при чому великий відсоток із-поміж 13,000 жертводавців, це громадяни, які не мали змоги здобути високу, а то і середню освіту. І серед цих громадян ми бачимо саме найбільших жертводавців, бо деякі жертвували на цілі нашої науки дослівно все своє майно. Який великий доказ високої духової культури нашого народу!

Гляньмо на таку нашу стару, але ще кріпку твердиню як Батько Союз або на такі наші нові твердині як Український Музей у Ню Йорку або на Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії.

Можна б ще очевидно довго перелічувати наші позитиви, та у цій статті хочемо зокрема вказати на незвичайно вартісні і корисні організації наших молодих поколінь, які вийшли із нашого невеликого ґетто назовні і спрямували свою увагу і свої зусилля на американський політичний світ, зокрема на Конґрес і Сенат ЗСА, щоб там добиватися допомоги для наших переслідуваних братів і сестер в Україні та щоб там висувати українські справи.

Минулими роками ми кількакратно писали про велику і дуже успішну працю філядельфійського Комітету Оборони Національних і Людських Прав України і про Лігу Проти Знеславлення України. У цій статті хочемо сказати дещо про велику і незвичайно корисну працю організацій, що має назву Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ), яка має свій осідок у Нюарку, Н. Дж. Теперішню назву ця організація прийняла після приїзду до ЗСА Валентина Мороза, перед тим активісти сьогоднішнього АОЛПУ були зорганізовані у Комітеті Оборони Валентина Мороза у Ню Джерзі.

Членом АОЛПУ може стати кожний американець та канадець. Організація має сьогодні понад 80 членів і постійних жертводавців, з цього велика більшість це українці, але членами АОЛПУ є теж значна кількість американців неукраїнського походження.

Однією із загадок успіхів АОЛПУ є те, що провід цієї організації зумів нав'язати добру співпрацю з іншими організаціями і здобути допомогу цих організацій у своїх акціях.

Так, наприклад, Українсько-Американські Ветерани (Ветерани американських воєн), які майже всі є „старими еміґрантами", перевели з ініціятиви АОЛПУ цілу низку масових акцій, які мали зокрема великий вплив на законодавців. Теж Евангельське Об'єднання Північної Америки й Українська Православна Ліґа Молоді постійно прилучуються до акцій АОЛПУ.

За посередництвом д-ра Мейса з УНІГУ, АОЛПУ нав'язала теж співпрацю з сіткою відділів Міжнародної Амнестії.

Крім цього ще такі організації і товариства співпрацюють з АОЛПУ: Комітет Оборони Людських Прав в Україні, Чикаґо, Іллиной; Комітет Оборони Юрія Шухевича, Берклі, Каліфорнія; Інформаційна Служба „Смолоскип", Еллікот Сіті, Меріленд; Пласт, Товариство Українських Інженерів Америки, Українське Лікарське Товариство Північної Америки, нюаркський Осередок Пресвітеріянської Церкви, Міжнародна Амнестія, Лондон; Американська Гельсінкська Група, Національна Міжрелігійна Дійова Група в справі Совєтських Жидів, Конґресова комісія безпеки і співробітництва в Европі, Західнє Представництво Гельсінкської Групи та інші.

(Продовження буде)

З НОВИХ ВИДАНЬ

Альманах ОУВЛ: 1950—1980

Ню Йорк, Чикаго, Вінніпеґ, Накладом Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів ЗСА і Канади, 1981. 356 стор., ілюстр., порт. факсим. 27 цм. (Серія: НТШ: Український архів, т. 36, Конґресова бібліотека каталог ч. 81—86627). Покажчики.

Українські професійні товариства поза Україною, як лікарі, ветеринарні лікарі, інженери, бібліотекарі й інші, крім їхніх інформаційних бюлетенів, журналів-місячників чи квартальників, час від часу видають збірні спомини-альманахи, як доповнення до того, що діється в Україні під займанщиною.

Згідно з цим, українські ветеринарні лікарі видали репрезентаційне їхнє видання: Альманах Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів: 1950-1980. Матеріяли збирав через роки д-р Ярослав Н. Ґелета, а для видання зредаґував їх д-р Роман Барановський при співпраці докторів Мирослава Гладишевського, Мирослава Небелюка, Романа Романовича та Павла Сениці; мовний редактор Дмитро Корбутяк, обкладинка роботи д-ра Богдана Кондри.

У слові від редакції сказано, що альманах появляється у 30-ту річницю заснування Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, а далі, чому вирішено видати цей альманах: „Старше покоління наших ветеринарних лікарів, яке виросло, здобуло освіту і працювало у важкі для нашого народу часи двох світових війн і різних чужих окупацій українських земель, вже майже відійшло з цього світу. З того покоління лишились живими вже тільки одиниці, і тому крайня пора опублікувати їх спомини про те, що вони робили в ті важкі часи, бо це частина історії нашого народу. Це покоління українських ветеринарних лікарів було вийняткове — це були не тільки професіоналісти, але також громадяни-патріоти, які помагали нашому народові вийти з економічного занепаду і поліпшити свої життєві умови; які брали участь в нашому національному житті, були віддані ідеї незалежности нашого народу і за цю ідею нераз страждали і гинули. Наші молоді колеґи виростали, учились і працювали у цілком інших умовах, і, дай Боже, щоб їм не довелось переживати те, що судилось нам, старшому поколінню. Але вони повинні знати, в яких умовах жили і працювали їх попередники. Це збагатить їх знання і їх національну свідомість".

Альманах включає біля сорок статтей-споминів ряду таких авторів, ветеринарних лікарів, як Я. Н. Ґелета, Євген Суховерський, Іван Білоскурський, Маркіян Заяць, Роман Романович, Петро Гімельрайх, Олександер Корсунський, Іван Ф. Розгін, Антін Базар, Зенон Михайлюк, Антін Моспанюк, Ярослав Онуферко, Дмитро Шевчук, М. Мичковський, Осип Коропей, Юрій Б. Білик, Мирослав Полотнянка, Петро Гладкий, Мирослав Гладишевський, Пилип Телешевський, Іван Янчишин, Евген Ґіль, Богдан Ткачук, Володимир Е. Голіян, Роман Микитович, Микола Тимняк, Роман Барановський і Павло Сениця, а із споріднених професіоналістів — аґрономів: Іван М. Чинченко, Лев Шанковський, Михайло Хронов'ят, Андрій Качор, Павло Дубрівний. Автори статтей торкують ряд історичних тем, що торкаються справ їхнього товариства і професійних зайнять ветеринарних лікарів на поселенні і в Україні.

На початку вони подають історію студентського Ветеринарного товариства, заснованого 2-го червня 1913-го року, під назвою „Ватра" (Суховерський, Білоскурський, Заяць, Ґелета), і також інші, охоплюючи час між обома світовими війнами. Не поминено інформації про ветеринарну медицину в Україні (Гімельрайх, Корсунський, Розгін, Чинченко), як також про студії ветеринарної медицини на Словаччині, у Брні (Базар, Михайлюк, Моспанюк, Онуферко), праці в Галичині (Моспанюк, Хронов'ят, Качор, Дубрівний, Шевчук, Білик, зокрема спомини директора Інституту ветеринарної медицини Чинченка). Лев Шанковський описує „Ветеринарну службу в І Кінній бриґаді УГА, а Петро Гладкий пише про „Кінні відділи УПА". Окреме місце присвячене їхній професійній праці в Німеччині, їх студентській громаді „Ватра" в Ляйпціґу (Янчишин, Телішевський, Романович), об'єднанню у Німеччині (Голіян), як також студіям у Чехо-Словаччині. Є там спомини про діяльність в Австралії (Мичковський), (Суховерський) на Буковині. Досягнення і працю окремих колеґ в ЗСА, Канаді та інших країнах поселення охоплює стаття „35 років поза межами Батьківщини" (Барановський). Життєписи Українських Ветеринарних Лікарів з їхніми світлинами почесних і звичайних членів товариства подав Сениця. Йому теж належить стаття про „Емблеми Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів" із факсиміле тих відзнак. Альманах закінчується списком померлих членів та покажчиками світлин і імен.

Видавці позбирали ряд групових і поодиноких рідкісних світлин і зробили Альбом-Альманах ОУВЛ документальним твором живучости українських професіоналістів за межами України, Ветеринарних Лікарів, чим можуть гордитися і перед Україною, яка крім одного скромного журналика „Ветеринарія" в українській мові, заснованого 1964 року, якого до 1982 року вийшло раптом лише 55 випусків, відомо, такого збірника немає.

Д-р О. Соколишин

Микола Лівицький

ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ МІЖ 1920 І 1940 РОКАМИ

XIV.

З іншого приводу була вислана телеграма до президента Рузвельта, з підписом президента А. Лівицького.

До Лондону досить часто навідувався проф. Смаль-Стоцький, який знав англійську мову і в роках 1923/24 мав наукову стипендію для студій в Англії. Як відомо, Англія в середині 20-их років мала дуже напружені відносини з СССР, а пізніше проявляла великий інтерес до становища українців у Польщі.

Екзильний уряд УНР у багатьох випадках провадив свої міжнародні акції разом з іншими поневоленими Москвою народами. На початку 1926 року А. Лівицький (тоді в характері прем'єра) підписав у Парижі умову приязні з Кавказькою Конфедерацією, до якої входили тоді Азербейджан, Грузія і Північний Кавказ. У Парижі діяв Комітет українсько-кавказько-туркестанської Приязні. З осідком у Варшаві діяв „Прометеївський Союз" на чолі з проф. Смаль-Стоцьким. До цього Союзу, крім українців, кавказців і туркестанців, входили козаки Дону і Кубані, карельці й інші азійські неросійські народи. Грузинські і інші кавказькі старшини були також контрактованими старшинами в польській армії. Лише представники Вірменії і Білорусії не входили тоді до прометеївського фронту. Вірменські еміґранти провадили тоді політику, скеровану лише проти Туреччини, а не проти СССР, а білоруська еміґрація не мала тоді міцного й зорганізованого центру і майже не виступала на міжнародному форумі.

Міжнародна політика екзильного уряду УНР до Другої світової війни орієнтувалася на держави колишньої Антанти, а значить, в першу чергу на Францію й Англію. Та не зважаючи на окремі зв'язки з французькими чи англійськими політичними колами (у Франції завдяки стараннням чинників УНР видано дві книжки в 30-их роках про Україну: депутата французького парляменту Евена і письменника Тісерана), українська визвольна справа не бралася належно під увагу ані у Франції, ані в Англії. Серед прихильників уряду УНР можна було почути навіть нарікання: чому, мовляв, ми стільки уваги присвячуємо Франції й Англії, коли вони мало цікавляться українськими справами і провадять радше совєтофільську політику, а натомість мало уваги присвячуємо, наприклад, Німеччині чи Італії. На це відповідалося, що на дальшу мету для нас більш вартісними є зв'язки з демократичними державами Західньої Европи, ніж з тими, що мають тоталітарні режими і їх ставлення до України, є щонайменше невиразне. Майбутнє показало, що у відношенні, наприклад, до Німеччини уряд УНР мав цілковиту рацію.

Проте не відповідало дійсности, що уряд УНР звертав увагу лише на Францію і Англію чи на держави т. зв. Малої Антанти (Польща, Румунія, Чехо-Словаччина. Наприклад, з Японією представники уряду УНР мали дуже тісні взаємини через її дипломатичні представництва у Женеві і Варшаві. Те саме, як уже зазначено вище, торкається Італії. В кінці 30-их років уряд УНР постановив пожвавити свою діяльність у Німеччині і в Італії. Із приводу цього ніхто не міг поставити закиду, що, мовляв, демократичний уряд УНР нав'язує контакти з Німеччиною Гітлера чи Італією Муссоліні, оскільки в тому часі і Англія і Франція мали надії порозумітися з цими тоталітарними державами. До Риму їздили представники уряду УНР на нижчому, ніж члени уряду, рівні. В Італії бували співробітники нашого міністерства закордонних справ С. Нечай і М. Ковальський. В 1937 році довший час у Римі перебував автор цих рядків. Він, починаючи з січня 1938 року, кілька разів відбував подорожі до Берліну. Під час конференції „чотирьох" у Мюнхені (Гітлер, Муссоліні, Даладьє і Чемберлен) до всіх згаданих осіб було вислано меморандум уряду УНР, що його підписав прем'єр Прокопович. У цьому меморандумі зверталося увагу не тільки на справу Карпатської України, але також на українську визвольну справу в цілому, і стверджувалося, що без відновлення суверенної української держави та інших неросійських народів СССР справа миру в Европі і в світі буде під постійною загрозою. Цей меморандум було опубліковано в українській мові у тижневику „Тризуб". Щодо інших заходів уряду УНР в справі Карпатської України, то про це буде мова далі.

(Продовження буде)

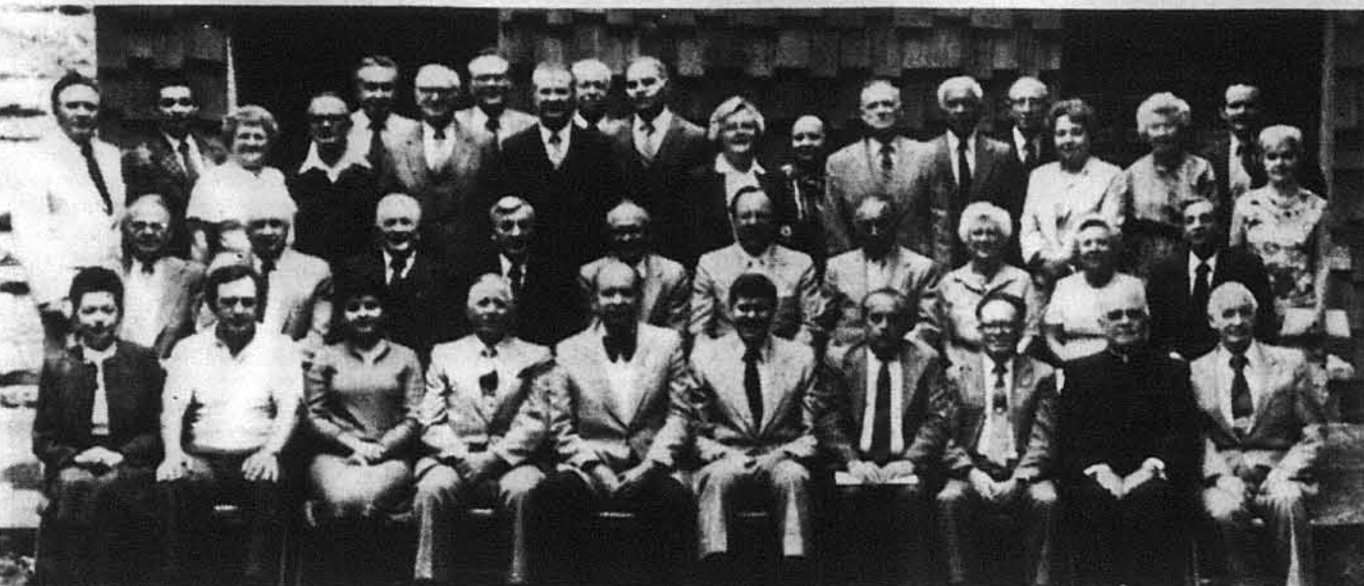
УКРАЇНЦІ! НАШОЮ МЕТОЮ Є ЗАБЕЗПЕЧИТИ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ І УКРАЇНКУ, ЯКІ ЖИВУТЬ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ! ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАБЕЗПЕЧИЛИСЬ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 4. ЧЕРВЕНЬ 1983

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛАСЯ 8-МА КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛІВ ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ

Учасники конференції голів округ.

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. (с.г.) — Тут, на Оселі УНСоюзу, в суботу 4-го і неділю 5-го червня, ц.р., відбулася Восьма конференція голів Окружних комітетів УНСоюзу Америки і Канади. Конференцію відкрив головний предсідник УНСоюзу д-р Іван Флис коротким привітом; проводив нею Степан Гавриш, головний організатор.

До участи в конференції Організаційний Відділ запросив голів з 25-ти активних Округ, а заступлені були 22 Округи. Між присутніми було двадцять голів Округ і два заступиники голів. Всі представники коротко звітували про працю поодиноких Окружних комітетів та висловлювали побажання в різних справах до Екзекутивного Комітету. Присутнім під час конференції був старший обласний організатор Василь Оріховський, який висловив свої заваги про працю головно гих Округ, якими опікується.

В пополудневих годинах конференцію відвідали представники Об'єднання Сеньйорів УНС в особах: д-р Роман Барановський, д-р Олег Волянський і Михайло Ольшанський. Гостей привітав головний предсідник д-р Іван Флис. Д-р Роман Барановський в імені делегації познайомив присутніх урядовців Округ з резолюціями Об'єднання, схваленими на З'їзді сеньйорів попереднього тижня, які відносяться до приспішення побудови Дому для сеньйорів. У доповненні до загальних справ сеньйорів ще промовляли д-р О. Волянський і М. Ольшанський.

Продовжуючи конференцію першого дня, головний предсідник д-р І. Флис виголосив коротку будуючу доповідь на тему „Завдання і обов'язки Окружних комітетів". У доповіді прелеґент кількакратно вказував на те, яку важливу ролю сповнюють Окружні комітети в союзовій системі і тим самим це було признання головам Округ за працю й посвяту часу. Про загальні організаційні справи як в минулому, так і біжучому році говорив головний організатор С. Гавриш.

Увечорі відбулася спільна вечеря, яку відкрив коротким словом д-р І. Флис, а відтак запросив пароха УК Церкви в Кергонксоні о. д-ра Богдана Волошина перевести молитву. Дальше ведення вечірньої програми перебрав С. Гавриш. Під час вечері були представлені дружини (або чоловіки) членів Головного Уряду та голів, які були запрошені як гості. Окремо господар вечора представив голову Округи Дітройту Романа Татарського, який виконує обов'язки секретаря 94-го Відділу і на тому пості десятий раз став членом „Клюбу Заслужених Союзовців", здобуваючи кожного року 25 і більше нових членів. По традиції всі члени Клюбу за десять років членства одержують золотий годинник. Милу несподіванку — вручення годинника Р. Татарському, перевели головний предсідник д-р І. Флис, головний секретар Володимир Сохан і С. Гавриш. Слід згадати, що на протязі десятирічного членства в Клюбі Роман Татарський (тепер уже головний радний) збагатив УНСоюз на 582-ох нових членів. Також було вшановано головних радних Андрія Джулу і Володимира Гавриляка, які 15 років належать до Клюбу Заслужених Союзовців. Обидва ці заслужені довголітні секретарі одержали спеціяльні нагороди.

В неділю вранці всі учасники конференції і гості взяли участь у Богослужбі в місцевій УКЦеркві св. Тройці, а відтак далі продовжували наради. Першим промовцем був головний секретар В. Сохан. Темою його було: „Новості в життьовому забезпеченні". Доповідач сконденсовано дав дуже корисні інформації про пляни впровадження нових кляс забезпечення, як також звернув увагу на нові межі віку та сум при забезпечуванні без лікарських оглядин. Відтак головний касир Уляна Дячук виголосила доповідь на тему: „Які користі дає УНС членству і українській громаді. Прелеґентка при допомозі числових даних, мов на фільмовому екрані, вказала на всі хосенні діла, які виконує УНСоюз: дотації на різні суспільно-громадські установи та організації, на Українські Церкви та стипендійна поміч студіюючій українській молоді. По доповідях було багато запитів до прелеґентів.

Як сказано, в конференції брали участь представники 22-ох Округ, а саме: головна радна Анна Гарас (Округа Лігай Веллі); Роман Конотопський (Баффало); Володимир Гетьманський (Бостон); Михайло Ольшанський (Чикаґо); головний радний Роман Татарський (Дітройт); Володимир Білик (Джерзі Ситі); головна радна Текля Мороз (Монтреаль); Юліян Баранюк (Нюарк); д-р Михайло Снігурович (Ню Гейвен); Григорій Клименко - заступник голови (Округа Пассейк); Михайло Захарко (Перт Амбой); Петро Тарнавський (Філядельфія); головний радний Андрій Джула (Пітсбурґ); головний радний Володимир Гавриляк (Рочестер); Тимко Бутрей (Округа Твердого Вугілля - Шамокін); Іван Чопко - заступник голови Округи (Сиракюзи-Ютика); Василь Шаран (Торонто); головний радний Володимир Квас (заступав Округу Трой); Роман Дяків (Вілкес Беррі); голова Контрольної Комісії мґр Іван Геврик (Вінніпеґ); Леон Гардінґ (Вунсакет); Стелла Волошин (Янґставн).

Слід згадати, що в першому дні конференції представників Округ вітав головний директор для Канади сенатор Павло Юзик, а відтак у неділю перед доповідями короткий привіт виголосив заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась.

Не зважаючи на те, що конференція відбулася в першому тижні місяця, то за союзовою традицією голови Округ привезли зі собою поважне число аплікацій нових членів, які передали головному організаторові С. Гавришеві. Перед закінченням конференції в імені усіх учасників д-р М. Снігурович висловив подяку й признання членам Екзекутиви за добре приготування конференції та вміле її переведення.

Всім учасникам конференції за участь висловив подяку головний предсідник д-р І. Флис, а господар нарад С. Гавриш на прощання ще пригадав, чого очікуємо від голів Округ в цьому році.

Підсумовуючи перебіг майже дводенних нарад „союзових амбасадорів" з 22-ох Округ, слід підкреслити, що наради проходили в справжній братерській атмосфері і були одними з найбільш успішних. Всі бажаючі мали нагоду висловити свої думки, жалі, давати пропозиції, але у всіх провідною думкою була справа покращання організаційного стану Союзу. Присутні присвятили час для намічення плянів відзначення світлих ювілеїв УНСоюзових видань, а саме: 90-річчя „Свободи", 50-річчя „Українського Тижневика" і 40-річчя дитячого журналу „Веселка". Також дискутовано приготування до відзначення 90-річчя Батька Союзу, що припадає на 1984 рік.

Відбулися річні збори 347-го Відділу

Милвілл, Н.Дж. (с.г.). — У неділю, 12-го червня ц.р., тут, у залі УПЦеркви свв. апостолів Петра і Павла, відбулися Річні збори Товариства „Запорозька Січ", 347-го Відділу УНСоюзу, в яких взяло участь понад 20 осіб.

Збори відкрив голова Відділу Теодор Сущик і, вітаючи присутніх, просив настоятеля храму о. протопресвітера Івана Данилевича провести молитву. Відтак згідно з денним порядком обрано президію зборів, яку очолив Стефан Шеблі; протоколянтом була Доця Найда.

Звітування розпочав голова Т.Сущик. Він широко розповів про многогранну працю членів Управи в звітовому часі і висловив подяку і признання секретарці Відділу Дарії Цапар за її організаційні успіхи. Вона одержала друге місце між усіма жінками — секретарками за придбання нових членів для УНС. Голова теж згадав про співпрацю з Окружним Комітетом у Філядельфії та участь в Союзовому Дні Філядельфійської Округи.

Важливою подією в звітовому часі було відзначення ювілейним бенкетом 70-річчя Відділу, що відбулося в листопаді 1982 року. Головним промовцем під час ювілейних святкувань був д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу. Звітодавець-голова закінчив свій звіт подякою всім членам Управи за дружню співпрацю, особливо дякуючи д-рові Іванові Куйдичеві, який, хоч є членом іншого Союзового Відділу, віддав багато часу для приготовання ювілейних святкувань 70-річчя 347-го Відділу.

Секретарка Відділу Дарія Цапар у її звіті з заслуженою гордістю підкреслила, що в звітовому році придбала 25 нових членів, які були забезпечені на поважні суми, і тому зайняла у цій ділянці друге місце між всіма жінками-секретарками. За її успішну працю Екзекутивний Комітет нагородив її спеціяльною Почесною плякетою. Вона, придбавши 25 членів, тим відновила своє членство в „Клюбі Заслужених Союзовців". Із звіту секретарки видно, що Відділ зріс на вісім членів, не зважаючи на те, що 17 членів вибуло з Відділу через смертність, суспензу або виплачення грамот. Коротко спинилася Д.Цапар на 30-ій Конвенції УНСоюзу, у якій брала участь як делеґатка, і подякувала всім за гарну співпрацю в звітовому році. Вона теж звітувала за касира Відділу Джералдіну Сесок, яка була перешкоджена. Сальдо каси Відділу на день 3-го грудня становило 209.23 доляра.

Звіт Контрольної Комісії склав її голова Сергій Козачук. Він сказав, що секретарка Д.Цапар вела книговодство взірцево і тому поставив внесок на уділення уступаючій Управі абсолюторії з признанням за ведення відданої праці як для добра Відділу, так і для цілости УНСоюзу.

По звітах були запити і вибір нової Управи та Контрольної Комісії. Управу обрано в такому складі: Стефан Чопик — почесний предсідник; Теодор Сущик — предсідник; Стефан Шеблі — заступник предсідника; Дарія Цапар — секретарка; Катерина Гордон — заступник секретаря; Джералдіна Сесок — касир; члени Управи: о. протопресвітер Віталій Коваленко, Григорій Куден, Софія Сущик і Валентина Мерандіно. Контрольну комісію очолив Сергій Козачук; членами обрано Доцю Найду і Олександра Цапара.

Після вибору відділових урядовців нововибраних привітав головний організатор УНС Степан Гавриш, бажаючи усім гарних успіхів у праці. Окремо він висловив щиру подяку секретарці Відділу Дарії Цапар за її організаційні успіхи в звітовому році, за що вона дістала нагороду — Почесну плякету — від Екзекутивного Комітету, як уже згадано вище. Висловлюючи подяку усім членам Управи, на чолі з головою Відділу, за співпрацю з Окружним Комітетом Філядельфійської Округи, С.Гавриш запросив усіх до участи в Союзовому Дні 14-го серпня Доповідач–головний організатор коротко інформував також про загальні Союзові справи і апелював до зібраних придбати в цьому році щонайменше 25 нових членів.

В точці пляну праці на біжучий рік секретарка Відділу Д.Цапар запевнила головного організатора, що квота „буде виконана на 100 відсотків з гаком"; вона вже відразу передала дві аплікації нових членів, чим доповнила список нових членів за це півріччя до десяти осіб.

Ці Річні збори — наради слід назвати конструктивними і цікавими. Їх закінчено молитвою, яку провів о. протопресвітер І.Данилевич. Відтак союзовці були запрошені до смачної перекуски — гостини, яку приготовили Дарія Цапар і Софія Сущик, дружина предсідника Відділу. Під час перекуски присутні вели розмови на Союзові теми, а головно більшість бажала довідатися про хід справи злуки двох братських українських Союзів, а саме — УБСоюзу і УНСоюзу. Вияснення вони одержали від С. Гавриша.

Квітка Стецюк — заслужена секретарка 25го Відділу УНС, одержала три нагороди

Головний організатор С.Гавриш вручає „союзовій зірці" Квітці Стецюк Почесні плякети і Англомовну Енциклопедію Українознавства за великі організаційні успіхи.

Джерзі Сити, Н.Дж. — Вже раніше були згадки на сторінках „Трибуни УНСоюзу" про організаційні успіхи заслуженої Союзової діячки Квітки Стецюк, яка від довгих років є секретаркою 25-го Відділу Товариства „Свобода" в Джерзі Ситі. Коли мова про організаційні успіхи цієї подиву гідної і відданої союзової діячки, то треба повернутися до 1961 року, коли за почином тодішнього головного секретаря УНСоюзу Ярослава Падоха був створений при УНСоюзі — „Клюб Заслужених Союзовців", членами якого могли бути лише ті союзовці, які на протязі календарного року придбали УНСоюзові 25 і більше нових членів. Квітка Стецюк була однією з поміж 56-ох основоположників Клюбу і залишилася його членкою на протязі 22-ох років. За постійне і довголітнє членство в Клюбі Екзекутивний Комітет нагородив її спеціяльною Почесною плякетою. Крім того в минулому Конвенційному році Квітка Стецюк придбала найбільше число нових членів між усіма секретарками. Здобувши 36 нових членів, вона зайняла перше місце серед секретарок Відділів у цій категорії, а продавши членам забезпечення на більші суми — вона теж завоювала перше місце серед секретарок по висоті суми забезпечення. Квітка Стецюк — „союзова зірка" під кожним організаційним оглядом. За віддану працю знову Екзекутивний Комітет нагородив її ще однією плякетою, та признав їй нагороду — Англомовну Енциклопедію Українознавства.

За ці поважні організаційні успіхи Екзекутивний Комітет УНС висловлює пані Квітці Стецюк щиру подяку й ґратуляції та бажає їй ще кращих успіхів у біжучому році, році, в якому патрон 25-го Відділу щоденник „Свобода" відзначає своє 90-річчя.

В КОЛЧЕСТЕРІ ВІДСЛУЖЕНО ПАНАХИДУ І ВІДБУТО ЗБОРИ

Колчестер, Конн. (с.г.) — У неділю, 19-го червня, парох УКЦеркви Пресвятої Богородиці о. Юрій Лукачик після Богослужби відслужив Панахиду за спокій душі Степана Бандери, Патрона 101-го Відділу УН Союзу, та за душі померлих членів Відділу. Відділ існує від 1971 року.

Після Панахиди вірні зібралися у парафіяльній залі, де їх привітав голова Відділу інж. Максим Коцур та оголосив, що всі мають нагоду оглянути історичний фільм УНСоюзу „За стерном долі". При тому він представив головного організатора УНС Степана Гавриша, запрошуючи його до слова. С. Гавриш, користаючи з цієї нагоди, висловив щиру подяку о. парохові Юрієві Лукачику за відслуження Панахиди та коротко інформував зібраних про важніші кадри у фільмі, що його спонзорував УНС коштом 125.000 долярів. Він далі розповів про стипендійний фонд Союзу для студіюючої молоді, і якраз цього місяця признано стипендії для 173-ох студентів на суму 48.200 долярів, та 1.500 долярів на учнів трьох середніх українських шкіл. Понад сотня ґрадуантів шкіл українознавства одержала грошові нагороди від УНСоюзу, який на цьому не спиняється: УНСоюз дає постійно дотації на різні суспільно-громадські цілі та на українські церкви. Відтак всі з подивом приглядалися історичному фільмові.

Після фільму інж. Максим Коцур в імені громади висловив признання УНСоюзові за цей гарний і важливий фільм, що цілком полонив присутніх понад 80 осіб, які теж із вдячністю висловлювалися про фільм, що є направду історичним. В цю неділю, що була „Днем Батька", зібрані при перекусці згадали всіх батьків, відспівавши їм Многоліттєвіє.

Далі відбуто Загальні збори Відділу і обрано Управу в такому складі: інж. Максим Коцур — голова; Богдан Качаровський — заступник голови; Юрій Укарма — секретар; Петро Качаровський — касир. Контрольну комісію очолив Зенон Товпаш.

Обраний голова інж. М. Коцур висловив всім подяку за довір'я і апелював до тих, що ще не є членами УНСоюзу, щоби вступали в його ряди. Він також в імені зібраних громадян апелював до Екзекутивного Комітету УНСоюзу робити всі заходи для об'єднання української громади.

Христина Фуга-Ґербеги нагороджена Почесною плякетою

Головний організатор УНС Степан Гавриш вручає нагороду секретарці 269-го Відділу Христині Фуга-Ґербеги.

Джерзі Сити, Н.Дж. — Майже в кожній „Трибуні УНСоюзу" за останні місяці минулого року була поміщена фотографія секретарки 269-го Відділу Христини Фуга-Ґербеги. Фотографію поміщували тому, що Христина Фуга-Ґербеги була і є знаменитою організаторкою нових членів для УНСоюзу. Вона придбала 35 нових членів і цим зайняла друге місце (після Квітки Стецюк) між усіма секретарками. Завоювавши друге місце в організаційних здобутках, вона стала „союзовою зіркою", про що свого часу була згадка в союзовій „Трибуні". Христина Фуга-Ґербеги є наймолодшою секретаркою між усіма секретарками, але її молодість не стоїть на перешкоді її бажанню і вмінню здобувати нових членів. За організаційні успіхи Екзекутивний Комітет нагородив її спеціяльною Почесною плякетою та книжкою „Українці в Америці" д-ра Мирона Куропася.

Гратулюємо молоденькій секретарці за її організаційні успіхи і бажаємо ще кращих у біжучому році.

ВІДДІЛ УНС 277— ий ВІДБУВ РІЧНІ ЗБОРИ

Гатфорд, Конн. — Тут, у неділю, 18-го червня, у залі Українського Народного Дому відбулися вже 73-ті Річні збори 277-го Відділу УНСоюзу Братства св. Івана Хрестителя. Збори відкрив голова Відділу Володимир Василенко, який привітав присутніх членів Відділу, голову Окружного Комітету стейту Коннектикат з осідком в Ню Гейвені д-р Михайла Снігуровича та головного організатора УНС Степана Гавриша. Відтак голова Відділу зарядив вибір президії для переведення нарад. Приявні одноголосно на внесок Осипа Гладуна головою президії вибрали інж. Олександра Родзінського; на протоколянта — Якова Несторука.

Подякувавши за довір'я, голова президії інж. О. Родзінський зарядив вшанування хвилиною мовчанки померлих членів Відділу, після чого Я. Несторук відчитав протокол з останніх Річних зборів, який був прийнятий з малими поправками. Далі йшли звіти членів уступаючої Управи. Першим до звіту став голова Відділу В. Василенко, який коротко і речево розповів про працю цілости Відділу: члени Управи були активними у всіх ділянках не лише союзової праці, але також і загально громадської; як голова Відділу він брав участь в Окружних нарадах та в секретарському курсі у Віллімантику, а згодом у Гартфорді. Сам він належить до Відділу УККА, комітету для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні і був учасником свята, де вручено грошові нагороди від УНСоюзу успішним ґрадуантам місцевої школи українознавства. Звіт закінчив голова подякою членам Управи за дружню співпрацю.

Рекордовий секретар Я. Несторук у своєму звіті інформував про те, що члени Управи відбули шість ділових засідань, під час яких були обговорні справи Відділу і цілости Союзу.

Фінансовий секретар Семен Кравець дав вичерпний звіт за рух членства у Відділі, як також звітував про касові операції: він зібрав для УНСоюзу 19.555.61 дол., які вислав до Фінансового Відділу в Джерзі Ситі. Відділ також має „братську касу" й Відділову; їхнє спільне сальдо на день нарад становило 4.280.27 дол. У звітовому році придбано лише шість нових членів, а в цей сам час 18 членів відійшли з виплаченими грамотами і троє померло.

Заступник фінансового секретаря Осип Гладун сказав зборам, що співпрацював з секретарем С. Кравцем і допоміг придбати трьох нових членів. За Контрольну комісію довгий і вичерпний звіт зложив Павло Колінський, стверджуючи, що контроля була переведена і в рекордового секретаря і в фінансового. Під час контролі знайдено всі прилоги і писані протоколи в найкращому порядку, на підставі чого він поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі з признанням.

По звітах були запити і дискусія, у якій забирали слово майже всі присутні, а відтак приступлено до вибору нової Управи на біжучий рік, яку на внесок Осипа Гладуна обрано в складі: Володимир Василенко - голова, Мирон Кузьо - заступник голови, Яків Несторук - рекордовий секретар, Семен Кравець - фінансовий секретар, Осип Гладун - заступник секретаря, А. Наконечний - касир. Почесними членами обрано Василя Дерлицю, Антона Мокрицького і Миколу Шеґду. Контрольну комісію очолив Тиміш Мельник, а членами обрано Ярослава Гука і Павла Колінського.

Слово виголосив голова Окружного Комітету стейту Коннектикат д-р Михайло Снігурович, вітаючи збори від Округи і висловлюючи членам Управи щиру подяку за співпрацю. Він закликав до дальшої співпраці, згадав про ювілеї союзових видань, які на його думку Округа повинна відзначити. Також д-р М. Снігурович говорив про організаційну ділянку та завдання УНСоюзу як братської установи.

Відтак коротко говорив С. Гавриш, який склав подяку Управі за запрошення його до участи в Річних зборах Відділу і побажав добрих успіхів новообраній Управі. Головний організатор теж висловив подяку секретареві С. Кравцеві та його заступникові О. Гладунові за організування нових членів, після чого заторкнув

(Продовження на ст. 5)

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу

СОЮЗІВКА — „ОСЕЛЯ, ЯКОЮ МОЖНА ПИШАТИСЯ"...

Новий адміністратор Союзівки Юрій Осип Прокопець.

Союзівка (Л. Волянська). — У 1982 році, якраз на минулорічному спеціяльному засіданні у вересні, Головний Уряд вирішив зробити зі Союзівки „кращу оселю", і це бажання Головної Екзекутиви якнайкраще збіглося з призначенням на чоло цієї мальовничої оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах нового адміністратора, готелевого спеціяліста Юрія Осипа Прокопця з Канади, який якраз і мав те саме на думці. Ю. Прокопець півроку перед тим прибув на Союзівку, щоб перебрати її адміністрування з рук заслуженого попереднього адміністратора „погуцуленого тернопільця, що погуцулив цілу Союзівку" Володимира Кваса, який відходив тоді на давнозаслужену емеритуру.

Маючи в усьому підтримку Головного Екзекутивного Комітету, новий адміністратор Ю. Прокопець узявся не на жарт за оце покращання Союзівки. Про це звітував головний предсідник УНС д-р Іван О. Флис у звіті на річних нарадах Головного Уряду на початку цього місяця більш-менш такими словами: Нові вікна заінстальовано в головному будинку коштом майже 10.000 долярів. У вестибюлях та кімнатах змінено килими на нові коштом майже 15,300 долярів. Меблі (нові матраси) в усіх кімнатах головного будинку вповні змінено коштом майже 30.000 долярів. Дано нові завіси-драперії на вікна і накривала на ліжка, нові лямпи та інше, так що ці кімнати мають гарний привабливий вигляд, а це відновлення головного будинку і умеблювання його звільнило деякі вживані меблі, що були в доброму стані, для вжитку їх в інших будинках — „Ужгороді", „Ворохті", „Чернівцях", „Києві" та в „Полтаві".

Головне ж, що впадає в око кожному відвідувачеві тепер Союзівки, — це свіжа фарба — нове помалювання всіх приміщень, які вимагали відсвіження. Радіючи з баченого, маєш одне лише бажання, щоб ця чистота й ідеальний порядок — ніде ні папірчика, ні бляшинки — втримувалися і протягом тих днів, як тут стане людно й гамірно.

Відвідини на Союзівці кореспондента „Свободи" для розмови з адміністратором відбулися в суботу, 11-го червня, бо це вже звичай такий і традиція, що щоденник писатиме про відкриття сезону на Союзівці. Адміністратор Союзівки Ю. Прокопець був страшенно зайнятий цього дня, бо якраз кінчалися однотижневі річні наради Головного Уряду УНСоюзу (і головні урядовці поспішали до канцелярії, щоб попрощатися з директором) а тиждень перед річними нарадами відбувся тут з'їзд сеньйорів-союзовців. До всього ж — згаданої суботи директор Ю. Прокопець приготовлявся до весілля на Союзівці, куди вже прибули 250 гостей. Союзівка, як відомо, віддавна є одним з найкращих місць для українських весіль, і тут, у головному коридорі „Гостинниці", про це можна переконатися з понад кільканадцяти шлюбних фотографій, які прикрашають стіни: ці молоді люди не лише одружилися тут, а навіть познайомилися на Союзівці во дні они.

Проте хоч який директор зайнятий, але уділив увагу щоденникові спочатку на вичерпній розмові, а потім показуючи відновлені елегантні кімнати головного будинку. З розмови встав новий директор у новому світлі, коли можна було почути про ті напрямні, яких він дотримуватиметься в його цікавій і відповідальній праці.

Сам Юрій Прокопець народився 42 роки тому в Україні, в селі П'ятницях біля Тернополя, де його батько д-р Осип Прокопець був адвокатом, а дідо Тадей — війтом. Маючи всього два роки, з родиною виїхав малий Юрко до Праги в Чехо-Словаччину, де виріс, вивчився, закінчив студії у місцевому університеті і де розпочав свою бизнесово-готелеву кар'єру. Але ось сумно закінчилася „Весна народів" у Чехо-Словаччині, коли цю відносно вільну країну „соціялізму з людським обличчям" залила совєтська салдатеска. Молодому Юрієві Прокопцеві довелося втікати на Захід, щоб не потрапити під совєтську займанщину.

З Чехо-Словаччини втікалося через Австрію, звичайно, а потім до Канади. Цим шляхом пішов у невідомий, але вільний світ наш новий управитель Союзівки, а наміром бути вільним і працювати у вибраній ділянці, для якої вишколювався і здобув диплом — маґістерку. Тут, коло Торонто, в Онтаріо, він і його дружина Йоганна Юрчишин-Прокопець мали власне підприємство, яке гарно розвивалося. На превеликий жаль Ю. Прокопцеві довелося поховати його дружину в 1980 році, і тоді ж він продав бізнес і подався на захід Канади до Едмонтону, де далі працював у готелевому фаху. Тим часом, читаючи регулярно український щоденник „Свободу", натрапив у ньому на оголошення про місце адміністратора Союзівки, якого тоді якраз на зміну В. Квасові УНСоюзу пошукував. Ю. Прокопець, після відбутого інтерв'ю в Головній Канцелярії і передусім з В. Квасом, вирішив повернутися до „бизнесу його діда" стати „війтом" Союзівки. „Адже Союзівка — справжнє українське село, де свої звичаї, свої люди і свої проблеми", — каже він, а проблеми... їх залюбки відтепер буде розв'язувати. Це власне потяг до свого дав йому стимул залишити вдвічі більш прибуткове приватне підприємство чи добре оплачувану працю за фахом у великій готелевій фірмі, щоб перебрати адміністрування Союзівкою, якій хоче віддати весь свій час, вміння, досвід і ентузіязм, і зробити цю оселю такою, „якою можна пишатися", як про це висловився у своєму звіті про пляни віднови Союзівки знов таки головний предсідник.

Курси українознавства — важлива частина програми Союзівки.

Тепер іде підготовка до літнього сезону, що починається, як щороку, з кінцем тижня Дня Незалежности ЗСА — 4-го липня; свято цього року припадає на понеділок; тож уже від п'ятниці, 1-го липня, в суботу й неділю, буде тут наплив гостей. За мистецькі програми відповідає Аня Дидик, яка вже приготувалася до цього літнього сезону якнайкраще, заручившись добрими виконавцями: солістами, мистцями, групами й ансамблями наших співаків, музик і танцюристів. Програми передбачені не лише на „вікенди", а теж у тижні в сезоні.

До адміністратора ж належить інша робота. Ю. Прокопець хоче бачити Союзівку більшою. Досі тут є 200 кімнат. Їх кількість з апробатою Головної Екзекутиви слід би збільшити. Членство в УНСоюзі велике. Всі хочуть побувати на оселі. А якщо Союзівка буде справді усіх нас гордістю, відпочинковим ресортом par excellence, то нема причини, щоб у ній гостей будь-коли забракло. Хотів би він також бачити Союзівку круглорічною вакаційною оселею. І це, здається йому, не тяжко здійснити.

Що думає новий адміністратор про Союзівку — місце УНСоюзових конвенцій, чого бажають багато союзовців? Він теж не проти того, хоч це питання майбутнього, бо кількість кімнат тоді треба було б більше ніж подвоїти. На такий плян існують „за" і „проти" і цю пропозицію слід всебічно ще простудіювати.

Союзівка музично розважає гостей.

На цих словах прибув на розмову до канцелярії адміністратора головний предсідник д-р Іван О. Флис, який дав кілька цінних аргументів щодо не надмірної легкости здійснення аж такого „конвенційного проєкту", але і не заперечував „категорично", що така річ безвиглядна.

Д-р І. О. Флис, як і адміністратор Ю. Прокопець тієї думки, що спочатку першенство мають сеньйори та той дім чи доми, побудови яких сеньйори на Союзівці домагаються. Проте союзова молодь їм лежить теж на серці, і якраз молодь хоче розбудови оселі. Підкреслили обоє теж теперішній принцип справедливого розподілу місць на оселі поміж усіма бажаючими членами УНС, яких є багато. Тож є тут тепер єдиний і найкращий підхід до всіх евентуальних літників: перший зголосився — перший дістав кімнату; хоч адміністрація не старатиметься зражувати „холодністю" й давніх постійних своїх патронів, що роками відпочивали на цій оселі. Найкраще буде, коли Союзівка задовільнятиме „старих" і „нових".

У пляні поїздки по Союзівці у „Квас-мобілі" відвідали ми „Веселку," де теж помітні „велетенські" зрушення: скрізь помальовано, почищено й удосконалено під багатьма оглядами. Є й новий набуток — ціла кімната (колишня каплиця) з відео-грами: вісім таких відео-апартів, за якими „пропадають" не раз наші діти й молодь. Тут все це є — на нашій Союзівці. Є тут же стіл пінґ-понґу й більярд поруч у кімнаті. Все приготоване для „дощової години", бо в добру погоду — тут басейн, тенісові корти, площі для гри в м'яча, чудові гористі стежини для прогулянки, шумливий потічок на зразок „Черемошу".

Якщо мова про табори для дітей і молоді, то слід згадати про всі покращання, які переведено в приміщеннях для тих таборів: скрізь наведено лад, помальовано й вичищено. Повсюди почувається „нову мітлу, що чисто мете". Не забуто цей раз і про приміщення для помічників, робітників на Союзівці, що їх під час літа тут коло 70 осіб. Всі гуртожитки хлоп'ячі й дівочі відновлено й пристосовано до вигідного житла. Працівниками займається помічник адміністратора Роман Барденс, який показував нам Союзівку, коли адміністратор вже відійшов до весільної групи панства Солтисів з Гемпстеду, Н.Й.

Нових працівників вже прийнято, але сам характер праці, молодість, проживання поза домом та інші причини створюють часом таку ситуацію, що деякі працівники відходять, не добувши до кінця сезону; проте охочі молоді люди до праці завжди є, тож адміністратор приймає на роботу і пізніше влітку. Головне ж усе скеровується — як завжди — на задоволення гостей Союзівки, щоб вони, відбувши тут одні вакації, знову приїхали сюди.

На Союзівці відкрита крамничка

Вже закінчивши розмову з адміністратором, його помічником Романом і молоденькими Маріянною Сосяк та Іркою Жгута, які вже працюють тут і лишаються тут на ціле літо, йдемо знову до головного будинку, де в „чудесній кімнаті" напроти канцелярії оглядаємо мистецькі скарби В. Кваса і його численні трофеї, пляkети за вислугу літ як адміністратора на Союзівці й леґіслятора в місцевих органах самоуправління повіту Олстер. Тут, у цій кімнаті, яку В. Квас звільняє для нового адміністратора, буде тепер виставка найкращих видань УНСоюзу, а далі плянуються інші цікаві експозиції. Одноразово буде тут теж кабінет Ю. Прокопця.

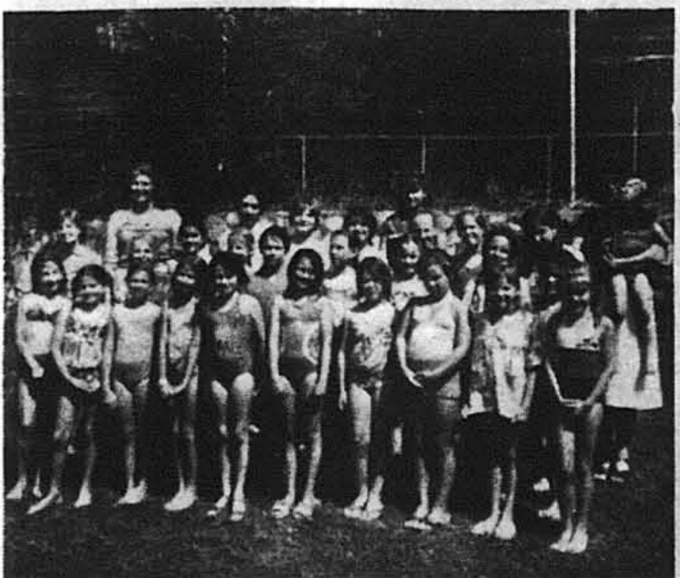
Відходячи ще перекидаємося парою слів з панями на сонечку перед гостинницею — Марією Флис і Марусею Савчак. Вони хвалять Союзівку і нового адміністратора. Немає сумніву, що очікувані на оселі гості знайдуть слова похвали й заохоти для всіх осіб, які пов'язані зі Союзівкою.

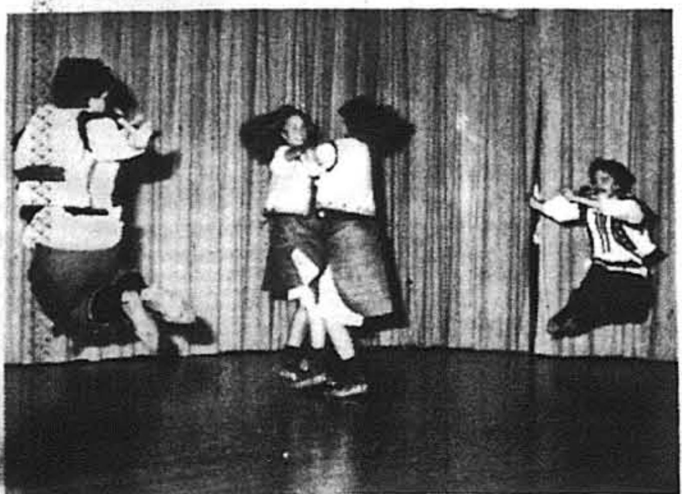
Союзівка грає у відбиванку.

Союзівка співає.

Союзівка дбає про нову зміну.

Союзівка танцює

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ
запляновані
НА ЛІТНІЙ СЕЗОН 1983 Р.

ВІДКРИТТЯ СЕЗОНУ:

П'ятниця, 1-го липня
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра АЛІКА І ДОРКА

Субота, 2-го липня 1983 р.
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ. „ВЕРХОВИНА", вокальний квартет з Торонто.
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА
Оркестри: ЧЕРВОНА КАЛИНА, ТЕМПО

Неділя, 3-го липня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
ЕДВАРД ІВАНКО, тенор;
ТОМА ГРИНЬКІВ, акомпаніятор
ЛІДА ГАВРИЛЮК, сопрано
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА
Оркестри: ЧЕРВОНА КАЛИНА, АЛІКА І ДОРКА

Субота, 9-го липня 1983
Год. 8;30 веч. — КОНЦЕРТ
ПАНОРАМА МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ — 1983
Оригінальна англомовна комедія на одну дію, ВИСТАВКА
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра АЛІКА І ДОРКА

Субота, 16-го липня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
ІЯ МАЦЮК-ГРИЦАЙ, сопрано
ДАРІЯ КАРАНОВИЧ, піяністка
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА

Субота, 23--го липня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
ХОР І ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ С.У.М.К. з Едмонтону
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра ТЕМПО

Субота, 30-го липня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
ОЛЕСЬ КУЗИШИН, АНСАМБЛІ СОЮЗІВКИ
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра ІСКРА

Субота, 6-го серпня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ. Хор ДУМКА
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра АЛІКА І ДОРКА

Субота, 13-го серпня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
ПАВЛО ПЛІШКА, бас. ТОМА ГРИНЬКІВ, піяніст
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА

Субота, 20-го серпня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
НУСЯ МАРТИНЮК, КАРТЕР МКАДЕМС, виконавці модерного танку
КАТРЯ ОРАНСЬКА-ПЕТИК, співачка-акторка
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра ВОДОГРАЙ

Субота, 27-го серпня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ, бас-баритон
Камерне тріо КАЛИНА:
ГАЛИНА СТРІЛЕЦЬ, ТОМА ГРИНЬКІВ, НЕСТОР ЦИБРІВСЬКИЙ
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА
Оркестра ІСКРА

ДЕНЬ ПРАЦІ

П'ятниця, 2-го вересня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
„БУЛАВА" з Торонта
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА

Субота, 3-го вересня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
ДЖОЙ БРИТТАН, співачка з Ляс Веґас
ЮЛІЯНА ОСІНЧУК, піяністка
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА
Оркестри: ТЕМПО, ВОДОГРАЙ

Неділя, 4-го вересня 1983 р.
Год. 8;30 веч. — КОНЦЕРТ
ДЖОЙ БРИТТАН, співачка з Ляс Веґас
„СИЗОКРИЛІ" — Танцювальний Ансамбль
Хореограф — РОМА ПРИЙМА-БОГАЧЕВСЬКА
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА
Оркестри: ТЕМПО, АЛІКА І ДОРКА

ВИБІР „МІСС СОЮЗІВКИ"

Субота, 17-го вересня 1983
Год. 8:30 веч. — КОНЦЕРТ
НАМИСТО, вокальний ансамбль
ІРЕНА ПЕЛЕХ, піяністка
Год. 10-та веч. — ЗАБАВА. Оркестра ЧЕРВОНА КАЛИНА

Програма може бути змінена.

SOYUZIVKA UNA ESTATE
Foordemore Rd. • Kerhonkson, N.Y. 12446
or call (914) 626-5641

Союзівка плаває

„Ніяка ціна..."

(Закінчення зі ст. 1)

Головний предсідник УН Союзу д-р Іван Флис вітає з'їзд Братства І УД УНА

фанія Лаба і представниця медсестер Галина Кандюк. При головному столі ще були: Осип Голинський—голова Крайової Управи Братства в ЗСА; Роман Данилюк—перший заступник голови Крайової Управи в ЗСА; д-р Остап Сокольський—голова Крайової Управи Братства в Канаді, і його заступник Андрій Коморовський; Іван Олексин—голова Українського Братського Союзу і побратим; о. ігумен М.Кучмяк,д-р Мирослав Малецький—голова Головної Управи Братства; побратим Леонід Філь, представник СКВУ; о. монсеньйор д-р Іван Біланич—парох Церкви Царя Христа у Філядельфії і колишній духовний опікун дивізійників у полоні; Гаррі Полчі—колишній голова Українсько-Американських Ветеранів (він виголосив усний привіт від усіх ветеранів), Микола Турецький—представник Головної Управи ОбВУА; Олександер Білевич—представник Об'єднання б. вояків УПА; Іляріон Поліщук—представник Союзу Ветеранів Українського Резистансу і Роман Кобрин—голова Ділового Комітету.

Серед представників організацій були: парох Кергонксону і Союзівки о. д-р Богдан Волошин; представники Товариства УПА Михайло Ковальчин і Михайло Шашкевич; голова Крайової Пластової Старшини Евстахія Гойдиш; голова НТШ д-р Ярослав Падох; голова ОДВУ д-р Богдан Шебунчак; голова Асоціяції Українців Америки—д-р Роман Барановський; представниці Союзу Українок Америки Розалія Полчі, Ірина Чайківська і місцевого Відділу СУА Стефанія Барановська; голова СУЖА—Ольга Кузьмович; представник ІСНО Володимир Процик; від Т-ва Інженерів—інж. Любомир Калинич; від Т-ва за Патріярхат—інж. Олександер Пришляк; від Т-ва Бібліотекарів—Богдан Ясінський; Українського Золотого Хреста—Міра Повх; від Українського Інституту Америки—інж. Володимир Гнатківський; від КЛК—Юрій Купчинський; від Закордонного Представництва УГВР—інж. Роман Гаєцький; голова Т-ва „Броди-Лев" Богдан Семенюк; голова Світового Об'єднання Гуцулів д-р Семен Федюк; представник Метрополітального Відділу УККА в Дітройті—Зенон Василькевич; від Спортового Т-ва „Черник"—Дмитро Дигдало; і Петро Стасів—директор Української Школи в Дітройті.

Українську пресу репрезентували: ред. Мирослав Дольницький—„Америку", ред. Ольга Кузьмович—„Свободу" і ред. Олександер Луцький—„Народну Волю".

Колони членів Братства І УД УНА маршують з прапорами до церкви.

(Фото Петро Семенюк)

До Президії свята вплинуло 39 письмових привітів, між якими були від Патріярха Йосифа Сліпого, Митрополита УКЦеркви в ЗСА С.Сулика, Митрополита УПЦеркви Мстислава, Владик УКЦеркви Василя Лостена і Роберта Москаля, проф. Володимира Кубійовича та ряду установ і приватних осіб.

Усно вітав усіх присутніх від Крайового Братства колишніх Вояків у ЗСА голова О. Голинський, який при тому виголосив довше слово, подаючи світла і тіні історії Дивізії. Бенкет закінчив о. д-р І. Біланич, який нав'язав до особливої опіки над Дивізією св. п. Владики єпископа Івана Бучка. На жаль, присутні не почули слова голови Головної Управи Братства д-ра Мирослава Малецького, який через пізню пору зрезиґнував зі свого привілею промовляти.

Бенкет, який затягнувся до 11-ої години ночі, попередила мистецька програма, що тривала від 5-ої поп. до 8-ої вечора. Її започаткували дві зворушливі та зразково підготовані точки, а це—апель прапорів, і монтаж поезій „Машерують добровольці". Апель, що ним віддано честь усім поляглим побратимам, перевів Юрій Ференцевич, а вояцьке і пластове „Надобраніч" заграв на трубці син члена Дивізії пластун-учасник Ігор Кобрин із 9-го Куреня УПЮ-ів у Ню Йорку.

Монтаж поезій Олекси Стефановича, Юрія Липи, О. Ольжича, Б. Бори, В. Давидяка, Ю.Форися і Б. Будного (останні чотири автори—члени Дивізії) виконали діти членів Дивізії—Олег Данилюк, Ірена Паславська і Мотря Слупчинська, на тлі знаменито підібраних прозірок і музики. Цілий монтаж у постановці Ореста Слупчинського, з монтажами Ореста Ковалева і оформленням сцени Володимира Мазяра викликав у присутніх святковий та зворушливий настрій.

У другій частині програми, легшого жанру, почули ми пісні у виконанні Евеліни Белюць і Миколи Фабрики, Володимира Моти—бандуриста-дивізійника, деклямацію Яринки Ференцевич і дотепний монолог Степана Магмета. Акомпаньювали акторам і солістам Ірина Фабрика і Леонід Вербицький, який скомпонував також для 40-річчя І УД УНА музику до „Вірую" на слова поета-дивізійника Богдана Бори.

Деякі із точок цієї частини програми своїм змістом і виконанням не мали ніякого пов'язнення із святкуваннями такого порядку, а кабаретовим стилем надавалися радше на розвагу під час забави, яка відбулася після закінчення бенкету.

В неділю, 19-го червня, 250 членів Братства колишніх Вояків І УД УНА зібралися у своїх уніформах з прапорами до вислухання святкового ювілейного Наказу, що його відчитав Мирослав Закаляк, секретар Крайової Управи. Відтак відмаршерували вони зі співом до церкви, де Службу Божу з Панахидою за померлих побратимів відправили отці д-р Б. Волошин, д-р І. Біланич, протоігумен М. Кучмяк і д-р А. Микита. Головну проповідь виголосив о. д-р Андрій Микита з Арізони, колишній член Дивізії Привітом від голови д-ра М. Малецького для всіх крайових управ Братства, розкиненим по Канаді, Арґентині Австралії, Німеччині і ЗСА, та запевненням дальшої співпраці з українською громадою на засадах толерантности і самопошани закінчилися ці багатолюдні святкування сорокліття створення І-ої УД УНА.

Коли ми гляділи на бадьорий марш цих колишніх вояків до церкви із піснею на устах, нагадався яскраво образ такого маршу вулицями Львова у 1943 році...

Час прорідив ряди тодішніх молодих добровольців, посипав снігом їхні голови, поорав обличчя,—але не змінив вояцького завзяття і віри, що немає зависокої ціни для здобуття власного війська!

Думки...

(Продовження зі ст. 2)

сказати, що закон „неконституційний". А тоді йди хіба до Господа Бога на скаргу, або зачни безнадійний процес конституційної поправки.

А поза тими органами не є американська преса й інші засоби комунікації дуже впливовим центром влади? Не вирішує вона долю багатьох політичних актів дійсних органів влади — Президента і Конґресу? Всякий боїться тих ABS, NBC, CBC, тих „Вашінґтон Постів", „Ню Йорк Таймсів" та інших потентатів засобів комунікації.

Влада не може бути розпорошена і розбита. Говорю про ефективну владу. Ті американські „чекс анд балансез" робили роботу у пасторальну епоху XIX і початків XX сторіччя, коли не було загрози для Америки. Великобританія, хоч колиска демократії і парляментаризму, шляхом еволюції виробила політичну систему, де при всіх запоруках прав меншости, діє сильна й ефективна рука більшости, й існує виразний незаперечний ефективний центр влади. Маючи на увазі існування такого центру влади в Кремлі, хотілось би мати для певности його і в ЗСА і мати хоч би таку систему неподільної влади як у Великобританії, де нині жінка є її носієм.

Хотілось би, щоб в Америці була така ж єдність влади, єдність законодатних і виконних органів, яка існує у Великобританії, та щоб президент Реґен мав стільки влади і престижу, що їх на меншу міру має прем'єр-міністер Марґарет Тачер. Тоді Захід мав би кращі вигляди на переваґу над Кремлем, як має нині. В Америці безсумнівно надуживається систему „чеків і балянсів" зі шкодою для нації.

Відділ УНС 277-ий...

(Закінчення зі стор. 3)

ділянки праці цілости Союзу і розповів про Річні наради Головного Уряду, під час яких признано стипендій для української молоді і студентів на суму понад 52.000 долярів (якщо врахувати учнів середніх шкіл та шкіл українознавства). Окремо С. Гавриш спинився на злуці двох українських братських союзів — УБСоюзу і УНСоюзу.

По коротких доповідях обох промовців присутні заторкнули ряд важливих справ, які нуртують в українській громаді. Були вислови незадоволення з деяких друкованих статтей в щоденнику „Свобода", бо членство, — як виходило з цих голосів, — турбується дальшою долею не лише УНСоюзу, але і цілости української громади.

По, закінченні нарад для присутніх, яких було понад 30 осіб, був висвітлений спонзорований УНСоюзом фільм продукції Славка Новицького „За стерном долі", що дало теми для дальших дружніх розмов.

Юрій Овечко—доктор фізичних наук

Д-р Юрій Овечко

Прибувши дворічним хлопцем з Бразілії до ЗСА, Юрко Овечко закінчив початкову школу в Каліфорнії з найкращим у всій школі успіхом та був з того приводу відзначений посадником Гантінґтон Парку на спеціяльній сесії міської ради. Будучи ще в середній школі в Ґрілі, Колорадо, та передчасно засвоївши весь курс середньошкільної математики, Юрко одночасно вивчав вищу математику в місцевому університеті і вже тоді опублікував у стейтовому науковому журналі для молодих науковців свій перший науковий трактат та одержав кілька високих нагород у двохстейтовому конкурсі (Колорадо- Вайомінґ) студентів точних наук.

У 1978 році Юрій Овечко з почестю закінчив престижевий Каліфорнійський Технологічний Інститут (Калтек) у Пасадині, а рік пізніше здобув ступінь маґістра точних наук в університеті південної Каліфорнії. Там же цієї весни 26-річний Юрій завершив свій навчальний шлях ступенем доктора, спеціялізуючись в царині „лейзорів" і оптики. Протягом чотирьох років дослідницької діяльности опублікував в крайових наукових журналах кілька праць та тричі виступав з доповідями про результати своїх досліджень на міжнародних з'їздах науковців в Бостоні, Рочестері й Каліфорнії.

Одержавши диплом, д-р Юрій Овечко на запрошення Університету Південної Каліфорнії залишається тимчасово при університетській дослідницькій лябораторії, щоб тим самим уможливити поступовий перехід процесу ведених ним дослідів новим студентам-кандидатам.

Молодий науковець—це син д-ра Івана, професора університету Північного Колорадо, і Марії Овечків, який, крім англійської, володіє українською й німецькою мовами та якому бажаємо дальших успіхів у його науковій діяльності.

Микола П. Новак

Радісна подія

Школа українознавства та релігії при православній парафії Св. Покрови в Філядельфії, Па., успішно закінчила 1982-83 навчальний рік і дала 15 юначок і юнаків українській громаді, що закінчили середню школу українознавства. Більшість з них (9 учнів) одержали нагороди за кращі успіхи в навчанні, які показали на іспитах 14-го і 21-го травня та успішність протягом цілого року.

У суботу, 4-го червня ц.р., відбувся баль-бенкет в залі парафії Св. Покрови з нагоди випуску середньошкільників-абсольвентів.

Урочистість цієї імпрези розпочато Молебнем у сослуженні п'ятьох священиків о 4.30 по полудні: настоятель парафії Св. Покрови, митр. прот. о. Михайло Борисенко; настоятель катедри св. Володимира прот. Олексій Лімонченко; настоятель української католицької церкви св. Архистратига Михаїла о. митрат Зенон Злочовський; настоятель УКЦеркви Христа Царя, шамбелян о. д-р Іван Біланич; настоятель парафії свв. апп. Петра і Павла в Вілмінґтоні, Делевар, о. прот. Павло Гринишин.

Співав зібраний хор під керівництвом інж. Петра Гурського, дириґента церковного хору парафії Св. Покрови.

Після урочистого Молебня о. М. Борисенко сердечно привітав всіх присутніх та запросив до залі. Гості, батьки шкільних дітей, учителі зайняли місця за столиками, які чудово й дбайливо удекорували батьки учнів школи. Після цього абсольвенти в супроводі своїх ескортів-товаришів під звуки піяно зайшли парами до залі; їх представила завпед школи Марія Євсевська. Абсольвенти зайняли місця за головним столом. То справді був квітник нашої чарівної молоді. Пізніше М. Євсевська представила всіх учителів школи. Присутні вітали представлених грімкими оплесками.

Коли всі зайняли місця, о. М. Борисенко, він же і директор школи, ще раз щиро привітав абсольвентів і всіх присутніх, і сказав коротке змістовне слово з закликом до молоді—не зривати зв'язків з українською громадою, українським співом та рідною Церквою, бо за 11-ть років навчання в школі ці основи їм дано, а вони мусять їх зберегти.

Потім о. М. Борисенко видав свідоцтва в двох мовах про закінчення середньої школи українознавства, а також вручив відмінникам грошові нагороди, які дав Український Народний Союз ,за що йому належить велике спасибі за увагу і належну оцінку корисної національної праці нашої молоді і в майбутньому, може, гідних українських громадських діячів, фахівців тощо.

Зі щирим батьківським словом привіту й побажання виступив голова батьківського комітету Іван Плахута, людина великої посвяти, відданости й уміння організувати громадську працю, в чому допомагала йому дружина. Вони зуміли зорганізувати навколо себе всіх батьків і створити дружню співпрацю переважно молодих батьків, що в наших умовах є великою цінністю. Всім батькам належить щира подяка за співпрацю з учителями, громадою. І. Плахута від батьківського комітету вручив кожному абсольвентові подарунок—золотий годинник.

Крім цього, надзвичайно цінний подарунок передано об'єднанням православного Сестрицтва з Бавнд Бруку, це книжка авторства св. п. Людмили Івченко „Тиха вода". Третій подарунок не менш цінний—це книжка-спогад „З військового гнізда" автора Т.Цимбал. Це спогад з часів боротьби за нашу державність 1920-их років цього століття, де сама авторка виступає як учасниця, молода героїня в боротьбі за відродження й самостійність України. Присутню на залі Т.Цимбал привітали гучними аплодисментами.

Наші молоді „винуватці усієї урочистости" не залишились в боргу. Кожний з них виступив з відповідним словом подяки: о. митрату М.Борисенкові, своїм батькам, учителям, Парафіяльній Раді, жертводавцям. Дякували за те, що вони мали можливість одержати національну освіту українознавства, яка в сучасну пору набуває великої актуальности в боротьбі за визволення України і всіх народів, поневолених большевицькою Москвою.

Було приємно і радісно слухати їх виступи, висловлені щиро і правильною українською мовою з гарною вимовою. Це велика нагорода батькам і учителям школи. Як приємно почути з уст молодої людини: „Я є українець і залишусь українцем, це дали мені 11-ть років моєї науки в українській школі".

Батьківський комітет не забув і про вчителів школи, Кожному учителеві було вручено чудовий подарунок-українську порцеляну у формі серця з відповідним написом золотими літерами. Після слів подяки абсольвентів промовляла керівник кляси учителька літератури О.Піддубна. Вона, привітавши абсольвентів та всіх присутніх, зупинилась на питаннях праці над собою молодої людини, її ролі в суспільстві, служінні своєму народові, закликала не поривати зв'язків з доброю книжкою, яка вчить, як на світі жити.

Потім виступив з привітанням і побажанням голова Парафіяльної Ради К. Луценко. Щиро привітавши абсольвентів та всіх присутніх, він підкреслив, що на цьому їхня освіта не закінчилася. „Ви мусите її продовжувати, щоб бути гідними нащадками українського роду, добрими членами парафії". Він підкреслив, що Парафіяльна Рада зі свого боку завжди дбала про те, щоб забезпечити нормальні умови навчання (як, наприклад, світло, опалення, гігієнічні умови в школі).

Після цього організатор імпрези М.Євсевська закликала всіх до трапези після молитви і благословення страв о. А.Лімонченком. Коли вже підкріпились, прослухали привітання від директора нашої школи українознавства Б. Тодорів і голови батьківського комітету Г. Дубідь. Від Пласту вітав М.Турчинюк, від української щадниці П.Гурський, від Українського Братського Союзу П. Клюк.

У мистецькій частині з прощальним словом виступили молодші кляси з побажанням „Не забувати мови мами і тих, хто вас добру учив". Учні 8-ої кляси Л.Чаплинська та Л. Заяць дуже добре продеклямували вірш В. Онуфрієнка „Коли ворог приходить", а В. Власенко чудово продеклямував вірш М.Старицького „До молоді". Були і співаки. Учениця 3-ої кляси Віра Літкевич проспівала пісню „Як весело минає час" Суховерської. Оленка Руда виконала „Вечірню пісню" Ященка. Акомпаньювала Леся Руда, вчителька співу. Оленка і Леся Руді —сестрички, колишні вихованки цієї школи. Обидві вони виконали дуже добре свої чудові пісні. Після кави з печевом, що його приготовили батьки, і молитви-подяки Богові, яку проказав о. митрат З. Злочовський, почалася забава—танці під звуки оркестри „Вечірня зірка" В. Литвиненка.

О. Піддубна

Абсольвенти Академії св. Юра нагороджені стипендіями

Марія Чижо

Лариса Певна

Сестра Моніка Лесник, ЧСВВ, директорка Академії св. Юра з гордістю повідомляє, що дві абсольвентки 1983 року останньо одержали визначні стипендії на підставі вислідів з „SAT" іспитів, а також їхніх оцінок протягом чотирьох років. Недавно обидві абсольвентки були нагороджені нюйоркською стейтовою стипендією „Рідженс".

Лариса Певна, дочка Христини і Богдана Певних, одержала стипендію для навчання у Барнард коледжі, де восени вона починає перед-медичні студії.

Марія Чижо, дочка Анелі та Івана Чижів, отримала стипендію в сумі 8.000 долярів для навчання у вибраному нею університеті від Local 32 B-J . Вона буде студіювати у Пейс університеті в Ню Йорку восени.

М. Чижо також одержала стипендію від Фундації Українського Вільного Університету в Ню Йорку на оплату коштів за Педагогічний курс УВУ цього літа та повне чотиритижневе утримання і квиток проїзду в Мюнхен, Німеччина.

Свято Героїв у Ґлен Спей

Заходом 54-го Відділу ООЧСУ і літературно-мистецького товариства „Дзвін" відбулося в залі церкви св. Володимира у Ґлен Спей, Н.Й., 28-го травня ц.р. Свято Героїв. На сцені виднів золотий тризуб, портрети Головного Отамана Симона Петлюри, полковника Євгена Коновальця й напис „Героям Слава!"

Голова 54-го Відділу ООЧСУ Ярослав Плескун відкрив свято, вітаючи о. пароха Ю. Осадцу, гостей з Кергонксону і Трою та всіх зібраних і закликав вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанувати поляглих і померлих героїв. У короткому змістовному вступному слові він з'ясував культ героїв, які впали за волю України, та передав ведення програми Ярославові Гавурові, що заповідав кожну точку програми, подаючи цінні завваги до поодиноких точок.

Квартет Товариства „Дзвін" під мистецьким керівництвом Тамари Лихолай у складі: Т.Лихолай, Р.Ґавур А.Плескун і Е. Мартинець, проспівав молитву „Боже, на землю нашу споглянь", мелодія О. Нижанківського в обробці А.Гнатишина. Франк Шварц акомпаньював на фортепіяні.

Змістовну доповідь про значення Свята Героїв виголосив Микола Василик, голова Відділу УККА в Кергонксоні. Він підкреслив, що український народ видав багато визначних провідників як С.Петлюра, Є.Коновалець, С.Бандера, Р.Шухевич, патріотів як О.Басараб В.Білас, Д.Данилишин і великі тисячі їм подібних, що віддали своє життя за святу справу визволення України.

Дует Л.Ліхневича „Хай плачуть струни" виконали Т.Лихолай і А. Плескун. Є. Баран виголосила поему В.Онуфрієнка „Забуті могили". Квартет проспівав „Виростеш ти, сину" В.Симоненка, муз. Пашкевича, і „Вперед, вперед ", пісню УПА в обробці Р. Степаняка. А. Плескун продеклямувала поему Я.Курдидика „Могила невідомого вояка". Т. Лихолай проспівала при власному супроводі на бандурі пісню Григорія Китастого „Як давно".

Вкінці концерт проспівав „Поклін героям" і „Вставай Україно" муз. Садовського.

Українським національним гимном закінчено Свято Героїв, що залишило тривалі враження. Всі точки були на високому мистецькому рівні, численно зібрані нагороджували їх довготривалими оплесками.

„Дзвін" приготовляє літературно-вокальний монтаж „Пам'яті жертв голоду в 1933 році в Україні", що відбудеться незабаром у Кергонксоні, Трою й інших місцевостях.

Після вдалих літературних монтажів: „Розстріляна Муза", „Сучасна Україна"—це буде третій спеціяльний монтаж, присвячений українському голокостові.

І. Д.

ДУМКА

Управа Хору „ДУМКА" в Ню Йорку

повідомляє своїх Членів, Прихильників і цілу Українську Громаду, що 15-го червня 1983 р. в Ню Йорку, Н. Й., упокоївся в Бозі

бл. п.

інж. ЄВГЕН МАКАР

довголітній член хору, член-основник, баритон-соліст і кол. член Управи хору.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного найщиріші співчуття складають —

Управа і Члени Хору „Думка"

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 21-го червня 1983 року з Волі Всевишнього відійшла у Вічність, по довгій і тяжкій недузі, на 94-му році життя

бл. п.

МЕЛЯНІЯ ШЕПАРОВИЧ

з дому ГРОМАДКА

вдова по бл. п. Іванові, б. директорові Сільського Господаря у Львові.

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 23-го червня 1983 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 24-го червня 1983 р. о год. 9:30 ранку з того ж заведення до церкви св. Юра, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

сестрінниці — НАДЯ
І ІРЕНА ГОШОВСЬКА
шваґер — ОМЕЛЯН ШЕПАРОВИЧ з дружиною ДАРІЄЮ і дітьми
шваґрові — ІВАННА ДЖУС
І ЯРОСЛАВА ШЕПАРОВИЧ з дітьми
племінниця — ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ
Родина — БАЧИНСЬКИХ, ГОЛЮКІВ І НЕДІЛЬСЬКИХ

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ Ню Джерзі Томас Кейн заявив, що на його думку викриття діоксину в хемічній фабриці в Кліфтоні, Н.Дж., не представляє жадної небезпеки для людського життя, і що тільки певна частина фабрики буде під контролем. Діоксин був викритий у фабриці „Дживодан", яка виробляє т. зв. „гексахльорофіну", що вживається як „антибактерійний елемент".

Відбулася жалобна...

(Закінчення зі ст. 1)

На знак ведучого маніфестацією д-р П. Стерча почато церемонію піднесення прапорів: державного американського, стейтового, місцевого і українського синьо-жовтого, якого піднесено до половини на знак жалоби.

Церемонію піднесення прапорів перевів полк. Володимир Дармопрай, що давав команду Ветеранам американських воєн, українським Ветеранам, Пластові і ОДУМ-ові. Апель на трубці виконав студент Давид Кершнер. Американський гимн відспівав з трибуни сенатор стейту Пенсильванії Джозеф Ракс, спів якого підхопили всі присутні. Український гимн, що його співали всі зібрані, заінтонував о. митрат Зенон Злочовський.

Тоді в пам'ять замучених голодом жертв — внесено Вінок і зложено перед трибуною. Група тих, які вносили вінок, складалася з представників різних земель України: інж. Петро Гурський, голова Громадського Комітету міста Філядельфії (Наддніпрянська Україна); Наталія Пазуняк, секретар КГКомітету (Волинь); д-р Богдан Гнатюк, член Президії СКВУ (Галичина); Віра Кліш — СУА (Буковина); Олександер Долинай (Карпатська Україна). Почесна варта з молодечих організацій постійно стояла коло Вінка.

Молитву за всі жертви замучених штучним голодом в Україні провів о. митрат З. Злочовський. Д-р П. Стерчо привітав усіх учасників маніфестації в обох мовах і з'ясував коротко мету цього збору — запротестувати проти московсько-большевицького народовбивства, пом'янути жертви голоду в Україні. Адвокат В. Дармопрай відчитав Проклямацію з приводу голоду в Україні від губернатора Ричарда Тирнберга. Стейтовий сенатор Дж. Ракс, якого представив Осип Коновал, відчитав резолюцію сенату Пенсильванії, що її спонзорував саме сен. Дж. Ракс і яку прийнято в стейтовому Сенаті одноголосно. Резолюція признала день 12-го червня Днем пам'яті невинних жертв московського голодомору в Україні. Сенатор Дж.Ракс виголосив також коротке слово. Володимир Василащук, голова Американсько-Української Демократичної партії і заступник голови УКК-УГМФ, прочитав Проклямацію від посадника Вілієма Ґріна. Резолюцію Міської Ради м. Філядельфії прочитав радник Джан Андерсон, якого представив В. Василащук.

Головного промовця Віліяма Г. Ґрея III-го, конгресмена Другого дистрикту Філядельфії, представив д-р П. Стерчо. Конгресмен В.Г.Ґрей виголосив глибоко продуману промову, виявивши розуміння геноцидної політики Москви, нав'язуючи до народовбивчих злочинів режимів у інших країнах і наголошуючи потребу боротьби за людські, національні та політичні права усіх народів. Останнім промовляв з-посеред американських представників посадник-номінат від

Частина учасників Маніфестації

Демократичної партії Вілсон Гуд, що висловив свою підтримку для української справи. Окрім згаданих державних мужів були на трибуні: член Міської Ради Беатріса Чернок і радник міста Ждеймс Таюн.

З черги інж. Юрій Іхтіярів, виконуючий обов'язки голови Громадського Комітету м. Філядельфії, представив українського промовця д-ра Михайла Воскобійника, професора історії Коннектикського університету; відомого українського політичного діяча, а рівнож свідка, який сам пережив зі своїми батьками цю трагедію України. Д-р М. Воскобійник провів аналізу причин голоду в Україні, вказавши на політичні антиукраїнські мотиви комуністичної Москви.

Англомовним українським промовцем був Едвард Попіль, головний скарбник Українського Братського Союзу і фінансовий референт Крайового Громадського Комітету. Його представив д-р Петро Стерчо. Прелегент Е. Попіль дав речевий виклад про суть українського голодомору, влаштовного зумисне Москвою.

На закінчення промовляв д-р Мирон Куропась, якого представив д-р П. Стерчо, як першого заступника предсідника Українського Народного Союзу і колишнього дорадника президента Джералда Форда для етнічних справ у Білому Домі. Д-р М. Куропась ствердив важливість відзначення трагічної річниці Великого голоду, а також звернувся до учнів і молоді з закликом писати свої праці в школах і коледжах про цю важливу і грізну історичну подію,щоб нести у світ правду про Україну.

На прохання предсідника мгр Уляна Мазуркевич, голова Комітету Оборони Національних Прав України і містоголова УКК-УГМФ, прочитала по-англійськи короткі добре з'ясовані резолюції з цього приводу від Громадського Комітету, закінчивши їх голосним протестом проти поневолення України.

Офіційну частину закрив о. О. Лімонченко англомовною молитвою за здійснення в недалекому майбутньому українських національних і державних ідеалів, після чого урочисто віднесено Вінок з-перед трибуни.

Останньою частиною програми був виступ співочого ансамблю з бандурами „Промінь" з Ню Йорку під проводом диригентки-музиколога мгр Богданни Волянської, що в гарних національних строях із чуттям, глибиною і майстерністю виконали п'ять сумовитих пісень при бандурі: „Коли вже ти мені, сонечко, зійдеш?" — О. Олесь, муз. К. Стеценка; „В країні мертвій і безплодній" — муз. К. Стеценка; „Ой, горе тій чайці" — слова гетьмана Івана Мазепи, муз. М. Леонтовича; „Ой, у полі могила", народна пісня, музика Г. Китастого; „Марш України" — слова Івана Багряного, музика Г. Китастого.

На закінчення всі присутні спонтанно у духовому піднесенні проспівали грімке „Ще не вмерла Україна". Під час маніфестації роздавали добре виготовлені англомовні летючки, про які подбав інж. Михайло Нич, екзекутивний заступник Голови УКК-УГМФ. Американські пресові органи нотували, телевізійні канали 3, 6, 10 фільмували частини маніфестації, про що вістки появилися в пресі та передавали коротко у вечірніх телевізійних новинах. Так українська громада Філядельфії з гідністю і щирістю відзначила трагічну річницю Великого голоду — Українського голокосту.

Видано книжку...

(Закінчення зі ст. 1)

„Грішник", „Липнева отрута". Перекладав він також п'єси Ґю де Мопасана, Проспера Меріме і Оноре Бальзака. Крім редакційної праці у щоденниках,журналістичне перо В.Софронова - Левицького створило довгий репортаж про відвідини українських спільнот у Югославії „Кланялись вам три України". Його останнім твором були саме спогади „Республіка за дротами". В. Софронів-Левицький був засновником і першим головою Союзу Українських Журналістів Канади.

„Як журналіст, Левицький відзначався об'єктивністю, тверезою оцінкою подій і діячів нашого громадсько-політичного життя, великим характером, який не вагався сказати правду там, де цього вимагав наш національний інтерес, без огляду на те, що іноді громи падали на його голову. Саме тому він був журналістичним сумлінням канадської Канади", — так характеризує В. Софронова-Левицького, як журналіста Ю. Клиновий у передмові до цього видання.

„Республіку за дротами" — в ціні 8 долярів можна замовляти, написавши на адресу „Нового Шляху": The New Pathway, 297 College St., Toronto, Ont., M5T 1S2.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕТВЕР, 7-го ЛИПНЯ 1983 р.

Асторія, Н. Й. Річні збори 455-го Відд., о год. 6:30 веч. в домівці СУМ-А, при 34-14, 31-ша Авеню в Асторії, Н. Й. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Соня Соколишин, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Св. п. Емануїл Притула

У четвер, 5-го травня ц.р., у Балтиморі, Ма., після короткої недуги відійшов у вічність на 75-му році свого життя св. п. Емануїл Притула, заслужений союзовий і суспільно-громадський діяч.

Емануїл Притула народився в селі Тадані повіт Кам'янка Струмилова 2-го лютого 1908 року. Батьки його, Микола і Катерина — незаможні селяни, не маючи змоги післати сина до гімназії,по закінченні 5-ої кляси народної школи в Таданях, порадили йому вчитися шевства. Не мавши іншого вибору, як сам говорив, він погодився і на 17-му році життя після трьох років навчання став сільським майстром.

Вже змалку він мав велике замилування до книжок, що допомагало в поширенні його знання в різних ділянках. Цікавився садівництвом та пасічництвом, до чого заохочував сільську молодь директор школи Роман Пекарський. З хвилиною заснування товариства „Сокіл" в 1927 році він став його начальником та довгі роки був організатором і провідником сільської молоді. Рівночасно брав участь в інших організаціях села, як, наприклад, читальня „Просвіти", „Рідна Школа", „Сільський Господар" та Кооперація.

Це був час, коли по селах велась завзята боротьба між русофілами т. зв. „кацапами", яких було багато в Таданях, і українцями, які вели усвідомлюючу працю головно серед молоді. Тут в проводі стояв „Маналько", як його всі кликали. Одначе праця в селі не вистачала йому, бо він стремів до чогось вищого. Закінчив курси сільського господарря, молочарсько-годівельні та пасічництва. Почав ознайомлюватися з матеріялами заочних курсів в Подебрадах. Приготовляючися на інструктора хліборобської молоді, Е. Притула брав активну участь у повітових установах таких як філія „Просвіти", „Сільський Господар" і „Рідна Школа".

Коли в 1934 році за почином директора Осипа Мулькевича зорганізовано районову молочарню, він став одним із членів дирекції. На тому становищі, з малими перервами, працював аж до виїзду з України 1944 року. Забравши дружину Анну і двоїх дітей, Марусю і Тараса, спочатку затримався в Турці, звідки переїхав до Австрії, де працював у молочарні біля Ґрацу. В 1945 році опинився у таборі для „переміщених осіб" на Стефанскірхе біля Розенгайму, звідки в 1949 році переїхав до Америки як молочарський робітник.

Проживши майже два роки на фармі біля Аннаполіс в Мериленді, перенісся до Балтимору, бо його тягнуло туди, де починали гуртуватися нові поселенці. Там він відразу виявив свій організаційний хист. Разом із покійним д-ром Яр Хмілевським організували „Самопоміч", щоб успішніше допомагати новоприбулим, а головно підшукувати спонзорів для тих , що ще залишились в Німеччині. Ту працю почав провадити Покійний з першої хвилини прибуття на землю Вашінгтона. Вже 1949 року завдяки його старанням приїхала до ЗСА моя родина.

Щоб наші діти не забули рідної мови разом з іншими він зорганізував курси українознавства. Став членом, а опісля головою батьківського комітету, який піклувався українською молоддю.

Коли виявилося, що брак власної домівки гальмує працю в громаді, він настоював разом з уже покійними Д.Пісецьким і Т.Наєм, щоб закупити якусь будівлю, де могли б навчатись наші діти, де могли б відбуватись сходини Пласту і інших організацій, які створились на терені Балтимору. Так дійшло до купівлі дому „Самопомочі", безкорисним адміністратором якого від початку аж до останньої хвилини життя був св. п. Е.Притула.

Також зараз же після приїзду до Балтимору він вписався у члени 337-го Відділу УНСоюзу і став його секретарем-касиром, і цю функцію виконував успішно до самої смерти, придбавши багато членів. Був також головою Округи і кількакратним делеґатом на конвенції УНС, у яких брав активну участь.

Місцева Кредитова Кооператива „Самопоміч", співосновником і членом управи якої був від початків її існування, надала йому почесне головство за його безкорисну, повну посвяти працю для цієї установи.

Він був також касиром Патріярхального Товариства та успішним збірщиком фондів Св. Софії. Незвичайно велика заслуга його в поширенні української книжки, яку сам залюбки читав. Завдяки йому можемо побачити на полицях багатьох наших родин твори Грушевського, Шевченка, Франка, Лесі Українки, Коцюбинського і багатьох інших письменників, а передусім енциклопедію українознавства, якої представником був Покійний.

Не малу втрату поніс також Український Гарвард, для якого Е.Притула придбав не одну тисячу долярів своїм вмілим підходом до місцевої громади. Розуміючи важливість української науки, де тільки міг, старався про матеріяльну допомогу для неї. Хоч сам він не закінчив високої школи, але подбав про це для своїх дітей.

В особі Покійного ми втратили не лише довголітнього голову „Самопомочі", втратили людину непересічної вдачі, хрустального характеру, чесну, щиру, відверту, рішучу й послідовну, яка своєю поведінкою збуджувала подив серед української громадськости. Ми втратили людину праці.

Парастас та заупокійну Богослужбу, а відтак запечатання гробу св. п. Емануїла Притули доконав парох місцевої УКЦеркви о. Юрій Маркевич.

Над могилою прощали Покійного мгр Олекса Мотиль від односельчан та д-р Омелян Дирій від „Самопомочі".

Під час поминок промовляли Остап Стельмах, голова 337-го Відділу УНС, в якому св. п. Притула був довголітнім секретарем; мгр Богдан Ясінський, голова Окружного Комітету УНС Балтиморської Округи; Анна Стельмах — від 59-го Відділу Союзу Українок, Петро Войтових — Товариство за Патріярхальний Устрій, д-р Ярослав Шавляк — Товариство Книголюбів; Андрій Чорнодольський — місцевий Відділ УКК; проф. Семен Михайлишин - Фонд ФКВ і „Самопоміч", а від родини подякував усім син Покійного Тарас Притула.

Під час поминок присутні склали пожертви на УНІГУ 1,265 долярів, на будову місцевої української католицької церкви 585 дол., Т-во Св. Софія — 120 долярів.

С.М.